№ 16 פרייז 2 קאפ. Lodzer Tageblatt.

לאדזער טאגעבלאט

אבאנעמענטס-פרייז: אין רוסלאנד: א יאהר, 8 רובל א האלב יאהר 4 רובל. א פערטעל יאהר 2 רובל. א חודש 70 קאפ. אין אויסלאנד: א חודש 1 רובל 25 קאפ. ענדערן דעם אדרעס קאסט 15 ק. אדרעסן פון דער רעדאקציע און אדמיניסטראציע Лодзь, Петроковская 16. אדרעס פאר דעפעשן: Лодзь. Тагеблатъ

רעדאקציע און אדמיניסטראציע
פעטריקויער 16, טעלעפאן 867.
פיליע אין ווארשוי:
ה. רייזנער, טווארדא 23, טעל. 17-63.

אנאנסען-פרייז: א שורה פעטיט אין טעקסט 1.20 ערשטע און דריטע זייט 60 ק. לעצטע זייט 30 קאפ., גראטולאציאנען פערלאבונגס און חתונה-אנצייגען 1-טע זייט 1.50—לעצטע זייט 1 רובל. ניט אנגענומענע ארטיקלען ווערען ניט צוריקגעשיקט. פאר'ן אינהאלט פון אנאנסען איז די רעדאקציע ניט פעראנטווארטליך.

19 יאנואר (1 פעברואר) 1914. זונטאג ה' שבט תרע"ד זיבענטער יאהרגאנג

דאס פאלמעסען פון יונגעל פאשקאוו.

מבטל געמאכט 30 יודישע גרושים אין וואהלינער גוב.

ק י ע וו (ספעצ. צום ל. ט.) עס ווערט ווייטער געפיהרט די אויספארשונג וועגען דער „ריטועלער" ערמארדונג פע'ם יודישען יונגעל יוסעל פאשקאוו אין פאסטאוו. דעם קערפער פונ'ם דער'הרג'עטען יונגעל האט מען אויסגעגראבען און געפאלמעסט. דאס פאלמעסען איז געמאכט געווארען דורכ'ן קיעווער פראזעקטאר טופאנאוו, וועלכער איז גוט בעקאנט נאך פון דעם ביילים-פראצעס.

א פראבע צו א נייעם בלבול.

ק י ע וו (ספעצ. צום ל. ט.) ביים פאלמעסען דעם טויטען קערפער האט מען בעזונדערס לאנג בעטראכט דעם געשלעכטס-ארגאן פונ'ם דער'הרג'עטען יונגעל, כדי זיך איבערצוצייגען, צי ער איז געווען געמל'ט, וויל די „שווארצע מאות" שפרינגען פשוט פון דער הויט ארויסצורופען א נייעם בלבול, און צו דעם צוועק האבען זיי פערשפרייט פאלשע קלאנגען, אז דאס יודישע יונגעל פאשקאוו איז נאר אנטלאפען קיין אמעריקא און אויף זיין ארט האט מען בעגראבען א קריסטליך יונגעל.

מען האט אויך איבערגעפרעגט אלע עדות, וואס וויסען עפעס וועגען דעם מארד, און מען האט בעקוקט דאס ארט פון דער ערמארדונג.

שטשעגלאוויטאוו אויפ'ן שולגין-פראצעס.

ק י ע וו (ספעצ. צום ל. ט.) ווי איך האב מיך דערוואוסט פון זיכערע קוועלען, וועט צום שולגין-פראצעס, וואס הויבט זיך שוין אן די טעג אין קיעוו, קומען דער יוסטיץ-מיניסטער שטשעגלאוויטאוו, וועלכער וועט ביי-וואוינען דעם גאנצען גאנג פונ'ם פראצעס.

מבטל געמאכט יודישע גרושים.

פ ע ט ע ר ב ו ר ג (ספעצ. צום ל. ט.). דער סענאט האט אבגעשאפט די גזרה פון וואהלינער גובערנאטאר מעלניקאוו ארויסצושיקען 30 יודישע פאמיליעס פון פערשידענע דערפער פון וואהלינער גובערניע. די אלע וואס זענען שוין ארויסגעשיקט געווארען מעגען זיך צוריק אומקעהרען אויף זייערע ערטער.

ליטעראַרישע געזעלשאפט געגען פרעסע-פראיעקט.

פ ע ט ע ר ב ו ר ג (ספעצ. צום ל. ט.) אויף א פערזאמלונג פון דער אלרוסישער ליטערארישער געזעלשאפט איז בעטראכט געווארען דער נייער פרעסע-פראיעקט, וואס די רעגירונג האט אריינגעטראגען אין דומע. די פערזאמלונג האט זיך שארף ארויס-געזאגט געגען דעם פראיעקט.

פערבאטען א העברעאישע פארשטעלונג.

ק א וו נ א (ספעצ. צום ל. ט.) די היגע מאכט האט פערבאטען אויפצופיהרען די פיעסע „דער אייביגער וואנדערער" („הנודד הנצחי") אויף העברעאיש.

א מיליאנער פון רויבער פערפיהרט.

ל א נ ד א ן (ספ.) אין ספאקאן (ביי וואשינגטאן) איז זייט איניגע טעג פער-שוואונדען דער דארטיגער מיליאנער לעווי כלארן, די טעג איז אין זיי ביורא אין לאס אנזשעלאס אנגעקומען 2 בריעף פון וועלכע עס איז צו זעהען, אז דער מיליאנער איז פערפיהרט געווארען פון א באנדע רויבער און זיי פערלאנגען אויסלייז-געלד. דער צווייטער איז שוין געשריבען פון דעם רויבער-אנפיהרער אין פאר איהם פערלאנגט מען שוין אייסלייז-געלד 30,000 מארק, אויב ניט וועט מען איהם נאך דריי טעג שיסען. מען רעכ'נט, אז דער מיליאנער מוז זיך געפינען אין לעבענס-געפאהר און אז די רויבער מוזען איהם האלטען בע-האלטען ערגיץ וואו צווישען בערג.

א געשפרעך מיט שולגינע'ן.

(פון אונזער קיעווער קארעספאנדענט).

אזוי ווי מיר געפינען זיך ערב דעם שולגין-פראצעס, האב איך אויסגענוצט די געלעגענהייט, וואס איך בין בעקאנט מיט'ן רעדאקטאר פון „קיעוולויאנין", וו. וו. שולגין און איהם בעזוכט, כדי מיט איהם צו האבען א שמועס.

איך קען שוין שולגינ'ן זייט איניגע יאהר און ארבייטענדיג אין קיעווער צייטונגען איז מיר ניט איין מאל אויס-געקומען זיך צו בעגעגענען מיט איהם.

ער האט מיך גאנץ פריינדליך אויפגע-נומען און ווען איך האב איהם געפרעגט: ווי ער פיהלט זיך איצט פאר זיין פרא-צעס, ווען די אויפמערקזאמקייט פון דער קולטור-וועלט איז געווענדעט אויף איהם, האט ער מיר געענטפערט פאל-גענדעס:

— איך פיהל זיך גאנץ מונטער.— האט מיר געזאגט שולגין.— איך וועל אויפ'ן געריכט זאגען דאס איינציגע, וואס דעם סלידאוואטעל. איך בין פעסט איבערצייגט, אז דאס, וואס איך האב געזאגט געהערט נישט אהין, אין וואס מען בעשולדיגט מיך. מען בע-שולדיגט מיך אין פערשפרייטען פאלשע ידיעות וועגען דער אמט-טהעטיגקייט פון פראקורור טשאפלינסקי, דאס איז אבער נישט וואהר, איך האב געשריי-בען דאס, אין וואס איך בין איבער-צייגט אזוי ווי צוויי מאל צוויי—איז פיער... נישט בלויז איך, נאר פיעל וויסען דעם אמת וועגען דעם ביילים-פראצעס, וואס זאמיסלאווסקי און קאמפ. האבען פערפיהרט און דער קיעווער פראקוראר האט זיי מיטגעהאלפען. איך האב ג'שריבען דאס, וואס איך וויים און וועגען וואס איך וועל נאך לאנג רעדען...

— איהר האט דען נישט געזעהן— האט ער מיר ווייטער געזאגט—צו וואס די דאזיגע חבריא האט שוין געבראכט מיט דער „ביילים'אדע" און נאך אלע-מען בעשולדיגט מען מיך אין פער-שפרייטען פאלשע ידיעות... האט דען טשאפלינסקי אליין נישט געזאגט דעם סעקרעטאר פון „קיעוולויאנין" טריפא-נאוו'ן, אז דא איז נישט וויכטיג ביילים, נאר עס איז וויכטיג צו דערווייזען, אז עס עקזיסטירען ביי יודען ריטועלע מארדען?

— מיינע איבערצייגונגען—האט ער געענדיגט—האב איך בעקומען אויפ'ן יסוד פון פאקטען, וועלכע קיינער וועט נישט קאנען אבלייקענען. דער אמת איז צו שארף און ווי מען זאל עס נישט וועלען בעהאלטען, וועט עס אלץ ארויסשרייען... איבערינגענס, לאמיר ווארטען דעם געריכט. לאמיר זעהן, וואס עס וועט אונז ברענגען...

קיעוו. י. נטלין.

לעצטע לאדזער נייעס.

די נעכטיגע פערזאמלונגען.

(ג) נעכטען אין אוונד זענען פאר-געקומען יעהרליכע פערזאמלונגען פון: „פראפעסיאנעלען פעראיין פון די אר-בייטער אין דער פאפיר-בראנזשע" אין איינענעם לאקאל (קאמיענא 1), פון באלוטער הילפס-פעראיין „משמורת החולים" אין וויענער זאל (ווסכאדניא 18) און די פארוואהל-פערזאמלונג פון די מיטגליעדער פון „האנדווערקער-קלוב" אין איגענעם לאקאל (זאוואדסקא 5), אויספיהרליך מארגען.

ארזשאנדצעס-דעפוטאציע ביים פאליציימייסטער.

(ג) נעכטען האט זיך פאר'ן פאליציי-מייסטער פארגעשטעלט א דעפוטאציע פון זשאנדצעס און האט געבעטען, אז די נייע פעראָרדנונג וועגען מעלדונקעס זאלען איינגעפיהרט ווערען מיט עטליכע טעג שפעטער. דער פאליציימייסטער האט זיי צוליעב געטהון און צוגעזאגט, אז דער אלטער סיסטעם וועט בלייבען ביז'ן 29 יאנואר.

די רעוויזיעס אין די האנדעלס-שולען.

(י) ווי מיר האבען שוין מיטגעטהיילט, איז קיין לאדז געקומען צופאהרען דער אינספעקטאר פון האנדעלס-שולען ביים האנדעלס-מיניסטעריום, וועלכער סטאטסראט כאלאדאווסקי. ער האט אין לאדז בעזוכט אלע האנדעלס-און קא-מערץ-שולען, ווי אויך אלע האנדעלס-קורסען.

אין לאדז האט דער אינספעקטאר געווייעלט 2 טעג. ער איז אויך געווען אין זגערזש, וואו ער האט בעזוכט און רעווידירט די דארטיגע האנדעלס-שולע.

אין פיעל שולען און קורסען האט ער בייגעוואוינט די למודים און גענוי אויסגעפרעגט זיך וועגען גאנג פון די למודים.

וועגען קינסטלער-סטיפענדיום.

(ג) היינט איז דער לעצטער טאג, אין וועלכען יודישע יונגע-לייט פון פוילען וואס וואס ווילען זיך אויסביל-דען אלס קינסטלער קענען אבגעבען אין יודישען „דאבראטשינאשק" ביטעס, וועגען בעקומען שטיצע פון סטיפענ-דיום וואס ס'איז געגרינדעט געווארען א דאנק דער נדבה פון 100,000 רובל פון ה' יעקב הערץ, פיר יונגע יודישע קינסטלער. ביז איצט זענען שוין אנגע-קומען בערך 150 ביטעס פון קונסט-מאלער, סקולפטארען, טעכניקער, סטו-דענטען א. אז. וו.

די שטיצע ווערט, ווי בעוואוסט, פערטיילט פון די פראצענטען פון סטי-פענדיום, וואס מאכט אויס 7500 רובל יעהרליך.

ניט קומענדיג דארויף,

וואס מיר האבען שוין אבגעדרוקט א צווייטע אויפלאגע פון דעם 1-טען באנד פון דער יודישער געשיכטע, איז די נאכפראגע נאך איהר ווייטער אזוי גרוים, אז מיר זעהער געצוואונגען געווען צוצוטרעטען דריקען א דריטע-אויפלאגע, וועלכע וועט שוין פערטיג זיין מארגען מאנטאג אוונד. אונזערע אלע לע-זער, וועלכע האבען פרייטאג און היינט ניט בעקומען אונזער פרעמיע וועלען זי שוין קענען ערהאלטען ביי די צייטונגס-פער-קויפער אדער ביי אונז אין אדמיניסטראציע מארגען אוונד צום שפאס ביליגען פרייז פון

נור 20 קאפ פאר א באנד.

אדמיניסטראציע
לאדזער טאגעבלאט

פראטעסטען

אויף אדעסא, ניקאלאיעוו, חערסאן, קישינעוו, בענדער און טיראספאל נימט אן איינצומאהנען אויך פיר קאנקורס צו ערקלערען איין געשוואוירענער אדוואקאט. זיך צו ווענדען האטעל „סאוואי" 425 טעגליך פון 2 ביז 3 און פון 6 ביז 8. 1036

קאמפאזיטאר און מוזיקלעהרער
ז. זילבערטס

איז אויס מאסקוי צוריקגעקעהרט. גיט אונטערריכט ספעציעל אין שטימען-ביל-דונג, קלאוויר, טעאריע, הארמאניע און פולען קורס פון קאמפאזיציאנען. וואהנט דזשעלנא 41. עמפפאנגט פון 11 ביז 1 און פון 4 ביז 7. 5072 6

בעקאנטמאכונג.

דינסטאג דעם 8-טען פעברואר 1914, 8 א זייגער אין אוונד וועט אין זאל פון גראנד-האטעל (איינגאנג דורך קרוטקא) פארקומען א

אלגעמיינע פערזאמלונג
פון פאבריקאנטען און סוחרים-פעראיין.

טאגעס-ארדנונג:

1) ערעפנונג דער פערזאמלונג, 2) וואהל פון א פארזיצענדען פון דער אלגעמיינער פערוואל-טונג, 3) דאס פארלעזען פונ'ם פראטאקאל פון ר' ריוויזיאנס-קאמיסיע. 4) דורכזעהען און בע-שטעטיגונג פונ'ם בעריכט פאר'ן יאהר 1913. 5) בעשטעטיגונג פון ביודזשעט פאר 1914. 6) די אנטרעגע פון דער פערוואלטונג און מיטגליעדער. 7) וואהל פון א פערוואלטונג, קאנדי-דאטען און רעוויזיאנס-קאמיסיע.

בעמערקונג: לויט'ן פאראגראף 28 פון או טאוו פונ'ם פעראיין איז די פערזאמלונג גילטיג נישט אכטענדיג אויף די צאהל ערשיינענע מיטגליעדער.

די פערוואלטונג פון
פאבריקאנטען און סוחרים-פעראיין. 5087

דער טומעל וועגען פוטילאווער פאבריקען.

וועגען די פוטילאווער געוועהר-פאבריקען.

פ ע ט ע ר ב ו ר ג (אפיציעל) צוליב דעם וואס אין דער פראנצויזישער פרע-סע ווערט אזוי לעבהאפט ארומגערעדט דער פאקט, אז די דייטשע פירמע קרופ האט אבגעקויפט די רוסישע פוטילא-ווער געוועהר-פאבריקען, איז די אפי-ציעלע „פעטערבורגער טעלעגראפען-אגענטור" בעפאלמעכטיגט געווארען קא-טעגאריש אבצולייקענען די אלע קלאנגען.

בעגנבעט די פאסט.

ר א ס ט א וו - ד א ן (פ.) בעת מ'האט איבערגעפיהרט די פאסט פון וואקזאל איז פלוצלונג פערשוואונדען געווארען א זעקעל מיט געלד, אין וועלכען ס'איז געווען א סומע פון 100,199 רובל. צו-ליעב דעם וואס ס'איז געפאלען א חשד, אז די בעאמטע, וואס האבען איבערגעפיהרט דאס געלד האבען זיך בעטייליגט אין דער גנבה, האט מען זיי ארעסטירט.

א שרעקליכע פערפלייצונגס-קאטאסטראפע.

ר י א - ד ע - ז ש א נ ײ ר א (ספ.) לויט די טעלעגראמען וואס קומען אן פון בראזיליען זענען די שטעדט קאנאהיראס, סאן פעליקס, קאראאהירא און פיעל אנדערע פערפלייצט. אלע טייכען זענען ארויס פון די ברעגעס. די הייזער זע-נען אונטערגעשווענקט, דער פערקעהר איז איבערגעריסען, 2000 מענשען זע-נען פערשוואונדען געווארען. די הזקות זענען אויסערגעווערליך גרויס. אין די געפעהרליכע ערטער האט מען ארויס-געשיקט הילפס-עקספעדיציעס.

רוסיש-דייטשער אינצידענט.

פ א ר י ז (פ.) דער דייטשער קאנ-סול אנגעס שיגעמאן האט מיט דער הילף פון בעוואפענטע לייט פערכאפט קויהלען-גרובען, וואס געפינען זיך אויף דעם טעריטאריום, וואס איז אפגעגעבען געווארען דורך א רוסישען אונטערטאן, דאק-טאר פעריאסלאוו. דער רוסישער גע-נעראל-קאנסולאט האט ערקלערט א ענערגישען פראטעסט געגען דעם.

ר ו י ם (פ.) עס איז געשטארבען דער קארדינאל קאזימירא דזשענארי.

א שרעקליכע אויפרייס-קאטאסטראפע.

נ י ו - י א ר ק (פפ.) אין דער פאר-טעפיאן-פאבריק „וואלטערס" איז פארגע-קומען א שרעקליכער נאז-אויפרייס, וועלכער האט געמאכט א גרויסען חורבן. די פראנט-וואנד פון דעם גאנצען בנין איז אויפגעריסען געווארען און אומגע-פאלען אויף דער גאס ארויס. די פלא-מען האבען ארומגעכאפט די גאנצע פאבריק, דערביי זענען פערברענט גע-ווארען 6 וואוינהייזער און א קינדער-פריוט. דערווייל האט מען געפונען פערברענטע דריי פערזאן.

די קאנפערענץ פון די באלקאן-דיפלאמאטען.

ב ע ל ג ר א ד (ספ.) ווי מען שמועסט וועט גאר אין גיכען פארקומען א קאנ-פערענץ פון באלקאן-דיפלאמאטען.

ב ע ל ג ר א ד (ספ.) דאס אפיציעלע בלאט האט פערעפענטליכט אנ'אויפרוף צו דער בעפעלקערונג אין וועלכער עס ווערט איינגערופען קלע רעזערוו-אפי-צירען און רעזערוויסטען פון אלער ארט געוועהר צו קומען צו די גרויסע מאנעווערס וואס וועלען איצט געמאכט ווערען.

א לעהרער-שטרייק.

ל א נ ד א ן (פ.) אין דער גראפ-שאפט גערפארד האבען פערשטרייקט אלע לעהרער פון די עלעמענטאר-שולען פארערענדיג א העכערונג פון לוין. מאנטאג וועלען פערמאכט ווערען 100 שולען אין גערפארד.

א שיף-קאטאסטראפע.

נ א ר פ א ל ק (שטאאט ווירדזשיניא) (פ) מיט'ן דאמפפער „מאעראם" איז פארגעקומען א קאטאסטראפע. דער דאמפפער צוזאמען מיט 50 פערזאן זענען דערטרונקען געווארען. דער דאמפפער „נאנטוקעט" האט געראטע-וועט 85 פערזאן.

יוסף אליהו קאהן
עדזשא ראטענשטיין
פערלאבטע. 4047
לאדז, אים יאנואר 1914.

א הערצליכען גליקוואונש ווינשען מיר צור פערלאבונג פון אונזער פריינד
יוסף אליהו קאהן
מיט פרויליין עדזשא ראטענשטיין
נדליה איילבוים,
אברהם גרושקא,
משה קאהן. 4048

צור פערלאבונג פון אונזער פריינדין
ליבה ראזענפעלד
יעקב שאול מאנאט
גראטולירען הערצליך און ווינשען עווינעם גליק
אכתר אונד מרדכי יעקב דיקערמאן. 4022

צור פערלאבונג פון פר. רבקה מאנשיין מיט הערן דוד ראזענבערג גראטולירען הערצליך און ווינשען עווינעם גליק
חיים דוואנטמאן מיט פרוי פון קישינעוו. 5088

שטעלונג מיט גוטען געהאלט
פינדען נור גוטע בילאנצפעהיגע
בוכהאלטער.
טיינע גוטע קויפמענישע אויסבילדונג ערציעלט מאן אינערהאלב 6 וואכען אונטער גאראנטיע ביי
M. Kokotek, Piotrkowska 88,
Telephon 84-89.
דערוועלבע עמפפעהלט זיך צור איבער-נאהמע פון ביכער-אבשליסען אונד אנפערטיגונג פון בילאנצען.

איך נעם די פראקסיס ווידער אויף
Dr. Hugo Goldblatt
לייטער דער אויגענקליניק דעם בלינ-דען-קוראטאריומס
פעטריקויער שטר. 79
שפרעכשטונדען פון 11—1 און פון 5—7.

בריעף פון ארץ-ישראל.

(פון אונזער קארעספאנדענט).

וואס א מאל ענטוויקעלט זיך ביי אונז מעהר דער געדאנק, אז עס איז נויטיג צו האבען אין ארץ-ישראל אנ'אלגעמיינע ארגאניזאציע. דער בעוואוסטער העברעאישער שריפטשטעלער ה' ישראל בעלקינד, דער געוועזענער גרינדער פון „קרית ספר" פאהרט איצט אהן אויפ'ן הער איבער די שטעדט פון ארץ ישראל און אידרע קאלאניעס און אגיטירט פאר אזא ארגאניזאציע.

פארלויפיג האבען די קאלאניסטען אין יהודה גענומען מאכען די ערשטע טריט אויף דעם וועג פון ארגאניזירען זיך. זיי ארגאניזירען איצט אלע קאלאניסטען פון יהודה אונטער'ן נאמען „די ארגאניזאציע פון די קאלאניעס פון יהודה". די טרויעריגע פארפאלען, וואס טרעפען אפט צווישען די יודען און די נישט-יודען ובכלל דער אונצוטרוי און אפט אויך דער האס און שנאת חנם פון די אראבער צו די יודען, ווי אויך די פערשיעדענע וויכטיגע ערשיינונגען אין אינערליכען לעבען פון די קאלאניעס, הייבען אויפגעוועקט די קאלאניסטען, אז עס איז נויטיג זיך צו ארגאניזירען און איינצוארדנען אלע געזעלשאפטליכע ענינים פון די קאלאניעס.

די דאזיגע ארגאניזאציע האט זיך געשטעלט פאלגענדע ציעלען: 1) צו בעשיצען די פאליטישע רעכט פון די קאלאניעס לויט די רעגירונגס-געזעצען. 2) צו בעמיהען זיך פאר דער רעגירונג, אז זי זאל בעשטעטיגען די ארגאניזאציע פון די קאלאניעס אויף אנ'אפיציעלען אופן. 3) צו בעמיהען זיך צו שאפען צווישען די יודען און די אראבער א גוטע בעציהונג. 4) צו בעפעסטיגען דעם עקאנאמישען צושטאנד פון די קאלאניעס דורך דעם, וואס ס'זאל נעגרינדעט ווערען פערשיעדענע סינדי-קאטען אויף קאאפעראטיווע יסודות. פאר א הויפט-בעאמטען פון דער ארגאניזאציע איז בעשטימט געווארען ה' אלבערט אנטאבא, דער געוועזענער פערטרעטער פון אליאנס און יק"א. ה' אנטאבי איז זעהר אנ'ענערגישער מענש און ער האט א מעלה, וואס ווען ער נעהמט זיך פאר א זאך לאזט ער זי פריהער נישט ארויס פון דער האנד ביז ער פיהרט זי אויס. מ'קאן האפען, אז אונטער זיין פיהרונג וועט די נייע ארגאניזאציע זיך ענטוויקלען.

אין א געשפרעך וואס איך האב געהאט מיט איהם, האט ער מיר געזאגט, אז לויט זיין מיינונג טרעט איצט דער ישוב פון ארץ-ישראל אריין אין א נייע עפאכע, אין א סטאדיום פון א רייפער ענטוויקלונג און ער האפט, אז די קאלאניעס פון גליל וועלען אויך געהן אויף דעם וועג און זיך פעראייניגען און ארגאניזירען.

— מיט עטליכע טעג צוריק איז אין יפו פארגעקומען די 5-טע גענעראל-פערזאמלונג פון די איינוואהנער פון „תל אביב". דער פארזיצענדער ה' דיזענהאף האט געעפענט די פערזאמלונג מיט א בעריכט וועגען דער טהעטיגקייט פון קאמיטעט אין פערלויף פון לעצטען יאהר. לויט דער השתדלות פון קאמיטעט פון „תל אביב" האט די געזעלשאפט „חברה חדשה" מסכים געווען, אז איהר טייל ערד פון 266,000 איילען ערד הינטער „תל אביב" צום ים צו, זאל פעראייניגט ווערען צו „תל אביב" אזוי, אז „תל אביב" וועט זיך איצט ציהען אין דער לענג ביז צום ברעג פון ים. אויסער דעם האט דער קאמיטעט פון „תל אביב" ערווארבען נאך א שטיק פלאץ פון 60,000 איילען און נאך 60,000 איילען האט דער קאמיטעט בעקומען פון דער געזעלשאפט „גאולה".

אין פערגאנגענעם יאהר זענען אין „תל אביב" צוגעקומען 8 הייזער 2 שטאקיגע און 12 הייזער איינשטאקיגע. אויסער דעם האט מען אויף 4 אלטע הייזער צוגעבויט נאך א שטאק. דער קווארטאל „תל אביב" ווערט איצט אפגעשאצט פון 4 און א האלב מיליאן פראנק.

דער בודזשעט אויף דעם נייעם יאהר דערגרייכט ביז 30,500 פראנק, דערונטער איז שוין אויך דא א סומע פון 2500 פראנק אויף אויסצוהאלטען א ספעציעלען אינזשעניער, וועלכער זאל אכטונג געבען אויף די בוי-ארבייט.

איינער פון די פערזאמעלטע האט פארגעלעגט, אז צוליעב דעם יקר-ות, וואס עס הערשט איצט, זאל דער קאמיטעט קומען אין פערבינדונג מיט א יודישער קאָאָניע און געבען די דארטיגע מיעטערים א הלואה אויף צו גרינדען גערטנער און זיי זאלען ברענגען יעדען טאג דאס גרינווארג קיין „תל אביב" אויף צו פערקויפען.

א מיטגליעד פון קאמיטעט פון „פאלקס-הויז" אין יפו האט אריינגעטראגען א פראיעקט, אז דער קאמיטעט פון „תל אביב" זאל אפגעבען א פלאץ אויף צו בויען א בנין פאר'ן „פאלקס-הויז" און זיי וועלען אפצאהלען דערפאר אין פערלויף פון 10 יאהר. דאן האט א צווייטער פארגעלעגט אז: מען זאל פעראייניגען דאס „פאלקס-הויז" מיט דער ביבליאטעק „שערי ציון" און מען זאל בעטען דעם ארטיגען קאמיטעט, אז ער זאל זיך מתחיב זיין צו צאהלען דירה-געלד פאר דער ביבליאטעק און אויפ'ן גרונד פון דער התחיבות זאל מען נעהמען א הלואה אויף אויסצובויען אזא בנין. אזוי האט איינער פארגעלעגט, אז מען זאל איהם געבען א פלאץ אויף אויסצוצאהלען און ער וועט דארט אויסבויען א קינעמאטאגראף-טעאטער, נאר ער זאל האבען דערויף מאנאפאל-רעכט עטליכע יאהר.

עס איז אויך בעשלאסען געווארען אויסצובויען א שענע שוהל אין „תל אביב" מיט פלעצער פאר 1000 מאן. אויך איז בעשלאסען געווארען צו גרינדען א פארק אין „תל אביב" און צו פערפליכטען אלע איינוואהנער פון קווארטאל צו פלאנצען ביי זיין הויז 10 בוימער.

אט אזוי וואקסט אויס „תל אביב" און פון דעם קליינעם שטאדט-טייל ווערט — א גרויסע שטאדט...

ירושלים, מ. ז. גאטהארד.

טאג-נאטיצען.

וואס האבען זיי געשוויגען?

מען זאגט אפילו, אז אין לאדז איז קיין באיקאט נישטא און ווען ער איז יא דא, איז עס נאר צווישען די „ראזוואי"-לייט; די פאליאקי'ן, וואס לייענען דעם „קוריער" און די „גאזעטא" זענען ווייט פון באיקאט...

אזוי זאגט מען...

אפשר זענען די זאגערס גערעכט.

צווישען די דאזיגע ליבעראלע, פראגרעסיווע, דעמאקראטישע און איך ווייס וועלכע אלץ פאליאקען עס זענען פאראן אין אונזער שטאדט פרעדיגט מען נישט אפען, פאר דער גאנצער וועלט די „דמא נראשע"-אידעען...

מען שעמט זיך א ביסעל; מען איז דאך פארט „פאסטעמפאווצעס", „דעמאקראטען"...

מען קלאפט דאך געגען די נאראדאווצעס...

קאן מען דאך אן זייערע הויפט-„אידעען" זיך נישט האלטען...

איז מען א ביסעל ווייט פון באיקאט...

דאס איז אפשר אלץ וואהר.

נאר וואהר איז אויך, אז וואו עס לאזט זיך א יודען אונטערשטעלען א פיסעל, ביי א „זשידעק" צורויבען פרנסה — טהוען עס אונזערע „פאסטעמפאוו-ליבעראל - פראגרעסיוו - דעמאקראטישע" פאליאקען מיט אזא לייכטען הארצען, ווי די כשר'ע, ריינע באיקאטיסטען...

זיי טהוען עס אפילו דארט, וואו זיי ארבייטען צוזאמען מיט יודען און זיינען געגענווארט פון יודען.

אט האט אין א היגער פוילישער בילדונגס-געזעלשאפט — אין „ט. ק. א." וואו עס זענען קאנצענטרירט די סאמע דעמאקראטישע פון די דעמאקראטישסטע פאליאקען און וואו עס זענען פאראן אפשר 60 פראצענט יודישע מיטגליעדער און זאגאר מיט „א זשארגאנאווער" סעקציע — האט פאר דער דאזיגער פוילישער געזעלשאפט געארבייט יאהרענלאנג א יודישער בוכבינדער און מען איז פון איהם צופריעדען געווען...

פלוצלונג, אין א שענעם פריהמארגען זענען די „דעמאקראטישע" פאליאקען אויפגעשטאנען פון שלאף, א פנים מיט א בייזען חלום, און האבען א קאמאנדעווע געטהון:

— די ארבייט פון „זשידעק" טויג נישט...

און אז עס טויג די ארבייט נישט, האט מען קיין גרויסע שהיות נישט געמאכט און — ארויסגעווארפען דעם יודען און די ארבייט אבגעגעבען א קריסטען...

מילא, קאן מען עפעס האבען צו די „דעמאקראטישע" פאליאקען, ווען זיי ווילען געבען פרנסה „אנ'איינענעם" ווען זיי שטרעבען אויך צום „סוואי דא סוועגא"-פרינציפ?

ניין, נישט צו זיי קאן מען האבען טענות...

עס פרעגט זיך אבער:

— וואס האבען זיי געשוויגען?

וואס האבען קיין ווארט נישט געוואלט פערליערען אונזערע דאמען און אונזערע פריילינס אין דעם קאמיטעט, וואס האט ביי'ם יודען צוגערויבט ארבייט?

צי דען האלטען זיי מאקי אויך, אז א יודישער איינבינדער קאן נישט אזוי די מלאכה, ווי א גוי?

צי דען האלטען זיי אויך, אז אין א געזעלשאפט, וואו עס זענען פארהאן 20 פראצענט פאליאקען טאר שוין קיין יודישער ארבייטער קיין דריכת הרגל נישט האבען?

אט צו די דאזיגע פערקנעכטעטע, מה יפית-„זשידקעס" קאן מען האבען טענות!

ווען עמיצער איז שולדיג — זענען עס זיי!

לאזאר י.

א יודישער פארלאמענט.

לויט דער מיטטיילונג פון דער אפיציעלער פרעסע אין בעלגיען וועט פון 1 פעברואר אן פארקומען די זיצונגען פון ד"ם ראט, וואס מאכט די הכנות צום ערשטען וועלט-קאנגרעס פון די יודישע כלל-טהוער. דער דאזיגער ראט זיצט אין בריסעל און אין איהם נעהמען אנטייל פערטרעטער פון יודענטום אין איראפא און אין אמעריקא, צווישען די אנטיילנעהמער געפינען זיך אויך עטליכע רוסישע דעלעגאטען.

דאס פראגראם פון דעם ראט איז פארלייפיג נישט געווען בעוואוסט, אבער לויט ווי מען ניעט איבער קאן מען זעהן, אז די הויפט-טהעמא וועט זיין וועגען שאפען אנ'אינסטיטוציע אין בריסעל אדער אין אנ'אנדערע רעזידענץ אין איראפא, וועלכע זאל אנפיהרען מיט אלע ענינים, וואס זענען נוגע דאס יודישע פאלק בכלל. לויט דעם פראיעקט דארף די אינסטיטוציע זיין א יודישער אינטערנאציאנאלער פארלאמענט.

די אפיציעלע בעלגישע צייטונג „דאס 20-טע יאהר-הונדערט" טיילט מיט, אז די איינארדנער פון קאנגרעס האבען דערויף א קאפיטאל פון עטליכע מיליאן פראנק, וועלכעס איז נעזאמעלט געווארען צווישען די יודישע מיליאנערען פאר א פאנד אויף א יודישען פארלאמענט. די בעראטונגען פון ראט וועלען האבען א פריוואטען כאראקטער. קיין פערטרעטער פון דער פרעסע וועט מען ניט צולאזען אפילו פון דער פרעסע וואס איז גוט צו יודען, און בעציהען זיך מיט סימפאטיע צום געדאנק פון א יודישען פארלאמענט. עס איז אנגענומען געווארען אלע מיטלען, אז די פרעסע זאל זיך נאר נישט קאנען דערוויסען וועגען די פערהאנדלונגען אויף די זיצונגען פון ראט. די זיצונגען וועלען געווים פארקומען אין א פריוואטער וואהנונג. אין א פאלאץ פון א יודישען מיליאנער אין בעלגיען און וועלען דויערען 5—6 טאג.

בולגארישער אבער-ראבינער ביים קעניג.

פון סאפיא טיילט מען מיט:

די טעג איז דער אבער-ראבינער פון בולגאריען, דער בעוואוסטער העברעאישער שריפטשטעלער ד"ר מ. עהרענפרייז אויפגענומען געווארען אויף אנ'אודיענץ ביים קעניג פערדינאנד. די אודיענץ האט געדויערט דריטהאלבען שעה.

דער קעניג האט געשמועסט מיט'ן ראבינער וועגען דער לאגע אויף דעם באלקאן און דערנאך אויסגעדריקט זיין שטארקע פערוואונדערונג אויף דער גרויסער ידיעה פון ראבינ"ר אין פאליטישע ענינים און זיך אויסגעדריקט צו איהם:

— איהר וואלט געקאנט זיין דער אידעאלסטער אויסערן-מיניסטער. נאכדעם האט דער קעניג געדאנקט דעם ראבינער פאר די גוטע בעציהונג פון די יודען פון בולגאריען צום פאטערלאנד איין דער גאנצער צייט פון דער מלחמה און אויף אלעם וואס זיי האבען געטהון לטובת בולגאריען.

אין פערלויף פון געשפרעך האבען זיי אויך בעריהרט דעם ביילים-פראצעס. דער קעניג האט דאן געזאגט, אז ער האט די גאנצע צייט פון פראצעס געלייענט אויספיהרליך אלע פרטים און אלע שילדערונגען פון גאנג וועגען פראצעס, וואס איז די שאנדע פון 20-טען יאהר-הונדערט, און מיט גרויס שמחה האט ער געלייענט די ידיעה, אז ביילים איז פריי געשפראכען געווארען. דאס איז א בעווייז, אז צווישען דעם פשוט'ן המון פון רוסישען פאלק איז דאך דא א געזונטער קערן, דא אין בולגאריען — האט דער קעניג צוגעגעבען — וואלט גאר נישט מעגליך געווען זו טראכטען, אז עס זאל פארקומען אזא פראצעס, וואס זיין וואורצעל איז נאך פון די בלבולים פון מיטעל-אלטער.

Lekarz-Dentysta
צאהן-ערצטין
ר. ראזענמאן
ניקאלאיעווסקא 60 עקע נאווראט
געהויזענע עסיסטענטין ביים צאהן-ארצט האבערפעלד.
נימט אן פון 10 ביז 2 און פון 4 ביז 8.
6080

קופאן
יעדער לעזער, וואס שטעלט צו אונזערע 10 קופאנען בעקומט יעדע 2 וואכען א באנד
יודישע געשיכטע
(פון פראפעסאר גרעץ)
אלס פרעמיע פון „לאדזער טאגעבלאט" אנשטאט פאר 80 קאפ.
נור פאר 20 קאפ א באנד.
די געשיכטע וועט ענטהאלטען 12 שטארקע בענדער אנ'ערך פון 2000 דרוק-זייטען.

וועלט-נייעס.

דאס רעכט צו ערמארדען...

אין גאנץ אמעריקא האט איצט א פראצעס, וואס איז פארגעקומען פאר א געריכט פון נעשראסקא רעכטער ארויסגערופען א שטארק אינטערעס. עס איז ווידער ענטשטאנען די פראגע אויב דער מענש האט ביי געוויסע אומשטענדען ווי דער טויט איז א היילונג פאר דעם מענש, דאס רעכט יענעם צו טויטען אום צו פערמיידען זיינע לײדען. פאר דעם געריכט אין פילאדעלפיע איז געשטאנען אנ'אכציג יעהריגער דייטש-אמעריקאנער ווילהעלם עבערווין א וועטעראן פון בירגער-קריעג. ער איז בעשולדיגט געווארען דערין, אז ער האט ערמארדעט זיין 65 יעהריגע פרוי. אין אקטאבער ד. י. האט מען געפונען די פרוי עבערוויין ליעגען אין איהר וואהנונג א טויטע מיט א צוהאקטען שיידעל פון קאפ, און מען האט באלד ארעסטירט איהר אלטען מאן אלס דעם מערדער. ווילהעלם עבערוויין האט נישט געוואלט געבען קיין שום ערקלערונגען ביז ער וועט שטעהן פאר'ן געריכט. פאר'ן געריכט האט ער ווירקליך דערצעהלט דעם גאנצען אמת. אויף דער פראגע צי ער האט זי ערמארדעט, האט ער געענטפערט: „יא, איך האב זי ערמארדעט, ווייל זי האט מיך דאס געבעטען, דאן האט ער גענומען דערצעהלען די גאנצע געשיכטע, וועלכע האט געריהרט דעם עולם ביז טרעהרען: זיין פרוי האט די לעצטע יאהרען געליטען אויף א רעק און אויסער דעם אויף דער חולי-נופל, אזוי, אז איהר קערפער איז צושמעטערט געווארען פון פאלען אויף די טרעפען און בעדעקט געווען מיט בלוטער וואונדען. איינמאל האט ער זי גע-טראפען ווי זי האט זיך געווארפען אין די גרעסטע יסורים, ער האט זי געהאלטען אבי-פיהרען אין שפיטאל אבער זי האט איהם ארומגעכאפט און איהם געבעטען: איך קאן די ליידען מעהר נישט איבערטראגען, ווילהעלם איך בעשווער דיך ביי אונזער ליעבע, מיך צו טויטען!" — אז ער האט נישט געוואלט האט זי אליין געפרובט זיך צו נעהמען ס'לעבען, ער האט דאן רחמנות בעקומען אויף איהר און איהר צושפאלטען דעם שארבען. דאס געריכט האט איהם בעשטראפט צו די קלענסטע שטראף, צו 7 יאהר טורמע. מען האפט אבער, אז מען וועט איהם אין גאנצען בע-גנעדיגען.

* * *

קארנעגי איבער די פליכטען פון א רייכען.

די טעג האט דער בעוואוסטער מיליארדער קארנעגי פאזירט פאר ערימאנס קינעמאטאגראף. ער האט געהאלטען אזא רעדע: דאס האלט איך פאר דער פליכט פון דעם רייכען, ערשטענס, אז ער זאל זיין א מוסטער פון בעשיידען און נישט-שרייענדיגעם לעבען, צווייטענס, צו זארגען פאר בערעכטיגטע ענינים וואס זענען פון איהם אפהענגיג און דריטענס די איבערפליסיגע הכנסות זאל ער בעטראכטען אלס א פקדון ביי זיך, אויף וועלכען ער מוז גוט אכטונג געבען און גוט פערוואלטען אזוי, אז זיין פאטערלאנד זאל דערפון האבען די גרעסטע נוצען, וואס עס איז נאר מעגליך.

מאריס לעבלאן.

(8

813 די וואונדערליכע מעשים פון א בעריהמטען דעטעקטיוו. 813

פון פאריזער לעבען.

איבערזעצט פון ל. שרייבער.

III.

דער דייטש רעדט...

— ס'איז אלזא נישטא קיין שום ספק, האט לענארמאן נאך א ווייליע געזאגט, אז ס'זענען געווען 2 מאן אין פאלאס, און דער מאיאר האט פערדעקט די שפורען.

— דער פירשט סערנין האט די זעלבע מיינונג, האט זשאק געזאגט.

צוזאמענגענומען האט לענארמאן צושיקט די ברידער דודוויל זוכען אין דער אומגעגענד און אליין איז ער מיט גורעל'ן אבגעפאהרען קיין פאריז, וואו ער האט אין 2 שעה ארום בעקומען די נוטע בשורה אז זיין אגענט, ריעזי האט פערהאלטען שטיינוועג'ן אין צוג, וואס איז אנגעקומען פון מארסעל. ער האט איהם נעהייסען קומען 6 א זייגער, און אליין איז ער מיט גורעל'ן און נאך 3 אגענטען, אבגעפאהרען אויף א אויטאמאביל נאך גארש, פון וואנען זשאן האט איהם טעלעפאנירט, אז ער האט פערהאלטען דעם מאיאר פארבערי. אין דער שוהלע פון זשענעוויעוואַ ערנעמאן, פירשט סערנין'ס פריינדין.

זשאן האט איהם אפגעווארט און דערצעהלט, אז ערשט פאר 10 מינוט איז דער מאיאר מיט א פריילין אבגעפאהרען, נור זיין ברודער זשאק יאגט איהם נאך. לענארמאן האט זיך איינגעזעצט אויפ'ן אויטאמאביל און אגענטען זשאק'ן, יענער האט איהם אנגעוויזען אויף א קארעטע, וועלכע זיי האבען ענדליך דעריאגט, נור קיינעם אין איהר נישט געפונען. לענארמאן האט אויפגעזוכט דאס פריילין, וואס איז אויפ'ן וועג ארויסגעשפרונגען פון די קארעטע, און זי האט איהם דערצעהלט, אז דער הערר וואס זיי רופען מאיאר פארבערי, איז נאר א שפאציער, און היינט זשאן רייבערא, וועלכער האט לעצטענס בעזוכט איהר שולע און זי איצט געוואלט פיהרען אנגעהמען א שילער'ין אין איהר שולע.

— האט ער ביי אייך נארנישט געשריבען? האט לענארמאן געפרעגט.

— יא, מיט 2 טאג צוריק האט ער אויף מיין שרייב-מאשין אנגעשריבען, א בריעף צו דער צייטונג „זשורנאל".

גורעל האט ארויסגענומען פון קאסע א צייטונג און איבערגעגעבען לענארמאנ'ען וואס האט איבערגעלייענט פאלגענדע אנאנסע, וואס האט זיך געווארפען גלייך אין די אויגען:

„מיר בעטען דורך דער צייטונג צו מעלדען, צו שטיינוועג איז אין פאריז, און פאר ער וואוינט".

— גרויסארטיג, האט לענארמאן אויסגעשריגען, אט דעם פארשוין האבען מיר איבערהאפט, לויט'ן בריעף צו קעסעלבאך'ן ווייס ער אלץ וועגען פער לעדריוק'ן, מיר וועלען אלזא ענדליך זיך דערוויסען דעם גאנצען ענין-קעסעלבאך.

זעקס א זייגער איז לענארמאן שוין געווען אין דער היים, ריעזי האט איהם דערצעהלט, אז דער דייטש וויל קיין ווארט ניט אויסריידען, און ער האט איהם דעריבער געבראכט אין זיין קאבינעט, דא האט איבערגעשלאגען א דיענער, וואס האט געמעלדען, אז די מאדאם קעסעלבאך איז געקומען. לענארמאן איז איהר אקעגען געגאנגען, זי געבעטען זיצען, זי האט איהם געוויזען די אנאנס אין „זשורנאל" און געזאגט, אז שטיינוועג איז געווען איהר מאנ'ס בעסטער גוטער פריינד. לענארמאן האט געהייסען אריינברענגען שטיינוועג'ן, ריעזי האט באלד אריינגעפיהרט א אלטען, גרויען, ארעם געקליידעטען הערר, וואס האט צוגעקוועטשט דעם הוט אין דער האנד. דערזעהענדיג די מאדאם קעסעלבאך, איז ער צו איהר צוגעגאנגען, און זיך מיט איהר זעהר געפרעהט, און צום סוף זיך געפרעגט אויף איהר מאן, לענארמאן האט איינגעזעהען, אז דער אלטער ווייס נישט וואס מיט רודאלף קעסעלבאך'ן האט לעצטענס פאסירט, און ער האט זיך דעריבער פעראינטערעסירט צו וויסען ווי לאנג שטיינוועג איז געווען אין וועג, בעקומענדיג א ענטפער אז דריי חדשים, האט ער איהם גענומען אויספרעגען וועגען פער לעדריוק'ן. אין אנהויב האט ער זיך געפרובט ארויסדרעהען, אז ער קען איהם בכלל נישט, נור ווען לענארמאן האט איהם געזאגט, אז קעסעלבאך האט איהם דערצעהלט וועגען לעדריוק'ן, הגם ס'איז א סוד, האט שטיינוועג ענדליך ארויסגעגעבען, אז די גאנצע זאך וואס ער, און קעסעלבאך ווייסען וועגען לעדריוק'ן איז, אז דאס איז נישט זיין אמת ער נאמען.

— ווי דען הייסט ער? — האט לענארמאן געפרעגט.

— דאס קען איך אייך נישט זאגען, ווען כ'האב קעסעלבאך'ן דאס ענטדעקט, האט ער מיר געגעבען א גרויסע מטבע, אז כ'זאל שווייגען, און מיר צוגעזאגט זיין גאנץ פערמעגען אין דעם טאג, וואס ער וועט נעפינען פיער לעדריוק'ן און זיך בענוצען מיט זיין סוד, דאס געלד איז שוין אוועק, און יעצט בין איך געקומען געוואהר ווערען וואס ס'הערט זיך מיט'ן צוגעזאגט'ן פערמעגען.

— קעסעלבאך איז טויט, האט דער שעף פון דער געהיים-פאליציי קורץ געמאלדען.

שטיינוועג איז געבליבען שטעהן ערשטוינט, דערנאך האט ער זיך געווענדעט צו דער מאדאם קעסעלבאך.

— איך האב איהם געקענט... נאך אזא קליינינקען... אין אויגסבורג פלעגט ער קומען צו מיר זיך שפיעלען... ער פלעגט מיך רופען „אלטער פעטער".

— קעסעלבאך'ן האט מען ערמארדעט, — האט לענארמאן ווייטער גערעדט, די מערדער אפנים ווייסען פון סוד...

מאדאם קעסעלבאך איז צוגעגאנגען צו שטיינוועג'ן:

— איך בעט אייך, אויב איהר ווייסט עפעס רעדט...

— ניין, כ'ווייס גארנישט... כ'דארף זיך צוערשט בעקלערען.

— ווייס קיינער נישט פון קעסעלבאך'ס פריינד פון דעם פראיעקט? האט ער זיך פאר קיינעם נישט פערטרויט? און צי קענט איהר נישט דעם פערשטארבענעם א פריינד אונטער'ן נאמען „ל. מ.", ווארום דאס זענען די ר"ת פון דעם מערדער'ס נאמען.

— ל. מ., ניין כ קען קיינעם נישט מיט אזא נאמען.

— די ווערטער זענען מיט גאלד אויסגעקריצט אויפ'ן ברעג פון מערדער'ס שטאלענעם פאפירטאשנאר, מיט צוויי אבטיילונגען פאר פאפיער און טאבאק.

— צוויי אבטיילונגען... האט שטיינוועג איבערזאגט, ווי ער וואלט זיך עפעס דערמאהנט, ווייזט מיר זי...

לענארמאן האט איהם דערלאנגט די פארטסיגאר.

שטיינוועג האט געמאכט א בעוועגונג, ווי ס'וואלט איהם פלוצלונג אלץ קלאר געווארען.

— איך וועל אייך באלד זאגען, ווער ס'האט ערמארדעט קעסעלבאך'ן...

— נו?—האט לענארמאן אויסגעשריגען.

— ניין, כ'קען נישט, האט שטיינוועג געזאגט נאך א רגע שטילשווייגען.

— איהר מוזט, האט לענארמאן געזאגט, די גערעכטיגקייט פאדערט עס פון אייך...

— כ'וועל אייך מארגען זאגען... מארגען... כ'דארף זיך בעקלערען...

לענארמאן האט אריינגערופען ריעזי'ן, איהם איבערגעגעבען אבצופיהרען שטיינוועג'ן אין האטעל, און צוזאמען מיט די צוויי אגענטען, וואס ער וועט נאך צושיקען, אבהיטען שטיינוועג'ן, דאן האט ער ארויסבעגלייט די מאדאם קעסעלבאך, בערוהיגענדיג זי איבער איהר אומגליק.

אין דעם מאמענט האט זיך געהערט א טומעל און א געשריי, און עטליכע נעהמיים-אגענטען זענען אריינגעלאפען, אז מ'האט נעפונען ריעזי'ן פערחלש'ט אויף די טרעפען און דער מענש וועלכען ער האט בעגלייט, איז אנטקומען.

לענארמאן איז אראב צו ריעזי'ן, און אויף די טרעפען בעגעגענט גורעל'ן, וואס האט איהם געזאגט, אז ער האט קיינעם נישט נעטראפען. ריעזי איז געקומען צו זיך און מיט א שוואכע שטימע אנגעוויזען אויף דער טהיר פון זיבעטען צימער, לענארמאן האט געוואלט עפענען די טהיר, נור זי איז געווען פון אינווייניג פערריגעלט, ער האט מיט'ן הענדטעל פון רעוואלווער אויס-געשלאגען די איבערשטע שויב, און אריינשטעקענדיג די האנד, אויפגעריגעלט די טהיר.

— נו-על, האט ער געגעבען א געשריי, לויף שנעלער אין דער ריכטונג פון דאפין-פלאץ.

ער האט אויסגעפרעגט ריעזי'ן ווער ס'האט איהם נעגעבען דעם קלאפ און בעקומען אנ'ענטפער, אז א געזונדער מאנספערשוין, מיט א טונקעל נעזיכט, וואס האט דערנאך פערהאפט דעם אלטען מיט זיך, און ארויסגעלאפען דורך דעם צימער.

— אהא, האט לענארמאן געקריצט מיט די ציין, רייבערא, ארער ווי ער רופט זיך פארבערי, אבער ווי אזוי האט ער זיך דערוואוסט, אז שטיינוועג איז דא, ווערענד איך האב זיך מיט פיער שעה צוריק ערשט געיאגט נאך איהם אין וואלד?

(פארטזעצונג קומט)

וואס הערט זיך אין לאדז.

וועגען לאָדזער גובערניע.

ווי מען מעלדעט פון פעטערבורג, האט די בעראטונג וועגען לאדזער גובערניע קיין שום פאזיטיווע בעשלוסען נישט אנגענומען און עס איז בעשלאסען געווארען די פראגע אפצולעגען אויף א פאר חדשים.

די לאדזער געזעלשאפט וועט איצט, אלזא, האבען די מעגליכקייט ארויסצוטרעטען מיט ענערגישע השתדלות'ן, אז מען זאל יא דורכפיהרען דעם פראיעקט פון א לאדזער גובערניע.

* * *

ווי אונזער פעטערבורגער קארעספאנדענט דעפעשירט אונז, האט די ספעציעלע בעראטונג קיין ענדגילטיגען בעשלוס וועגען לאדזער גובערניע נישט אנגענומען. די פראגע וועט אריבערגעהן אין מיניסטעריום, וואו מען איז פאר דער גרינדונג פון א לאדזער גראדאנאטשאלסטווא. פון מיניסטעריום וועט דער פראיעקט אריבער אין דומע. די לאדזער פערטרעטער זענען אויך געוועזען פאר א גראדאנאטשאלסטווא.

געגען עפענען שולען אין באלוט.

(ג) ווי בעוואוסט איז אין צוזאמענהאנג מיט'ן פראיעקט איינצופיהרען אלגעמיינע בילדונג, בעשלאסען געווארען אויך אין באלוט צו עפענען 5 נייע עלעמענטאר-שולען פאר 250 קינדער. צום איבערגערמאהנטען צוועק איז דורכ'ן קוראטאר פון ווארשעווער לעהר-ראיאן בעשטעטיגט געווארען פון רעגירונגס-געלדער 4100 רובל, און די ראדאגאשטשער גמינע, צו וועלכע באלוט געהער האט געדארפט דערלעגען די איבריגע נויטיגע סומע, אויף א בעראטונג פון די סאלטיסעס מיט'ן וואיט פון ראדאגאשטשער גמינע איז אויך בעשלאסען געווארען אין באלוט צו עפענען די שולען.

איצט אבער האט דער וואיט פון ראדאגאשטש חרטה געקריגען און בעמיהט זיך ביים קוראטאר, אז מען זאל דערווייל אין באלוט קיין נייע שולען נישט עפענען. ווי בעוואוסט, געפינען זיך אין באלוט ביז 8000 קינדער, וואס נויטיגען זיך אין שולען, פון זיי לערנען זיך אין די איצטיגע שולען קוים 2100 קינדער.

א בעזונדער אינספעקטאר פון קליין-קרעדיט פאר לאדז.

(ג) צוליעב דער גרויסער צאהל ליי-און שפאר-קאסעס, וואס געפינען זיך אין לאדז און אומגעגענד, האט די הויפט-פערוואלטונג איבער קליין-קרעדיט אין פעטערבורג פארארדנעט די פעטריקאווער גובערנסקע קאמיסיע פאר קליין-קרעדיט פעסטצושטעלען, אויב ס'וואלט נישט נויטיג געווען צו בעשטימען פאר'ן לאדזער אויעזד א ספעציעלען אינספעקטאר פאר קליין-קרעדיט. אין צוזאמענהאנג מיט דער פעראָרדנונג פון דער הויפט-פערוואלטונג האט די טעג געווייעלט אין לאדז ביים דירעקטאר פון דער נאסאדארסטווענע-באנק מאלאמקאוו דער אינספעקטאר פאר קליין-קרעדיט ה' קרעסטיאנאוו. דער דירעקטאר מאלאמקאוו האט זיך ארויסגעזאגט פאר דער נויטווענדיגקייט דעם פראיעקט צו פערווירקליכען.

פון דער געשעפטס-וועלט.

די פלוש-מאנופאקטור מ. ה. גראוועבעט אונז מיטצוטיילען, אז לויט בעשלוס פון א פאמיליען-ראט און א אקט, וועלכער איז געמאכט געווארען ביים נאטאר קאסינסקי, נעהמט פון איצט אן איבער די פאלשטענדיגע לייטונג פון דער פירמא און אונטערצושרייבען אין איהר נאמען ה' יוסף גראוועבע — א ברודער פון פערשטארבענעם משה גראוועבע ז"ל. די הערדען ה. און ב. מיטלין זענען גלייכצייטיג ארויסגעטרעטען פון דער פירמא...

דער היינטיגער טורן-פעסט.

היינט אין אווענד קומט פאר אין גרויסען טעאטער דער לאנג ערווארטעטער ערשטער טורן-פעסט פון יודישען טורן-און ספארט-פעראיין.

דער דאזיגער אווענד, וועלכער האט אין דער שטאדט און אין דער גאנצער אומגעגענד ארויסגערופען אזא געוואלדיגען אינטערעס, איז ווירקליך א זעלטענע ערשיינונג ביי אונז אין שטאדט.

צום ערשטען מאל וועלען מיר האבען די געלעגענהייט צו זעהן אויסגעצייכענטע יודישע טורנער אויספיהרענדיג פערשיעדענע אינטערעסאנטע טורן-איבונגען. צום ערשטען מאל וועלען אין לאדז אויפטרעטען יודישע פרויען-טורנער. אויך וועלען זיך אין אווענד בעטייליגען יודישע טורנער פון מאמאשעוו, זגערזש א. אז. וו. און כמעט פון אלע פוילישע שטעדט, וואו עס זענען פאראן יודישע טורן-גרופען קומען ספעציעל צו פאהרען גרעסערע דעפוטאציעס צום היינטיגען אווענד.

דער אווענד וועט זיך אזוי ארום פערוואנדלען אין א גראנדיעזען, פייערליכען יום-טוב פון דער יונגער יודישער טורן-בעוועגונג אין פוילען און וועט טראגען דעם כאראקטער פון אן אויסערגעוועהנליך אינטערעסאנטען פעסט.

עפענען וועט דעם אווענד דער „הזמיר"-כאר מיט א ספעציעלען טורנער-ליעד, וואס איז צוגעגרייט געווארען צום אווענד און דאן וועלען פאלגען אויף דער סצענע פערשיעדענע גימנאסטישע אויספיהרונגען, צו וועלכע דער פעראיין האט זיך לאנג און גוט צוגעגרייט.

מיט איין ווארט, דער טורן-אווענד פערשפרעכט צו זיין א זעלטען אינטערעסאנט פעסט און יעדער וועט זיכער אויסנוצען די געלעגענהייט איהם צו בעזוכען.

א פראנצויזיש האנדעלס-הויז אין לאדז.

ה' אשר קאהן, דער בעזיצער פון פלאץ און פון די בנינים אויף רוג פעטריקאווער און ציגעל גאס, וואו עס געפינט זיך דאס „מיניאטור"-טעאטער האט געמאכט אן אפמאך מיט א גרופע פראנצויזישע קאפיטאליסטען, לויט וועלכען ער פערפליכטעט זיך אויסצובויען א בנין פאר א פראנצויזיש האנדעלס-הויז.

דער פלאן פון דעם הויז ווערט איצט שוין אויסגעארבייט אין פאריז און אין קומענדיגען בוי-סעזאן וועט מען שוין צוטרעטען צו דער ארבייט.

דאס האנדעלס-הויז ווערט געגרינדעט דורך א גרופע פראנצויזישע קאפיטאליסטען מיט א גרונד-קאפיטאל פון 10 מיליאן פראנק.

פון לעהרער-פעראיין.

(ג) אונטער'ן פארזיץ פון פרעזעס פון „יודישען לעהרער-פעראיין" ה' א. שווייצער איז אין דער אנוועזענהייט פון א גרויסע צאהל מיטגליעדער אין לאקאל פון דער „האגודה-לקער תלמוד-תורה" (שרעדניא 46) פארגעקומען א פערזאמלונג פון די מיטגליעדער, אויף וועלכער דער דעלעגאט פון פעראיין אויפ'ן אלרוסישען צוזאמענפאהר פון עקספערימענטאלער פעדאגאגיק ה' מוכאנסקי האט אבגעגעבען א בעריכט וועגען צוזאמענפאהר און די רעזאלוציעס, וועלכע זענען אויפ'ן לעצטען אנגענומען געווארען.

דעם קומענדיגען שבת וועט דער פרעזעס פון פעראיין ה' א. שווייצער, וועלכער איז אלס דעלעגאט פון דער לאדזער יודישער פאר דער „תלמוד-תורה" געפאהרען אויף די לעצטע בילדונגס-צוזאמענפאהרען געבען א איבערבליק וועגען צוזאמענפאהר.

פערשיעדענעס.

דער פעטריקאווער גובערנאטאר קאמערהער יאטשעווסקי קומט מארגען, מאנטאג צוריק צופאהרען פון פעטערבורג. דעם זעלבען טאג קומען אויך צופאהרען פון פעטערבורג דער לאדזער שטאדט-פרעזידענט און דער עהרען-ראט קארל אייזערט.

— דער היגער מיראוואי סודיא, ווירקליכער סטאטסראט וולאדימיר אילניצקי האט בעקומען א וולאדימיר-ארדען פון 4-טען קלאס.

— דער פעטריקאווער גובערנאטאר האט ערלויבט דעם היגען איינוואוינער פעטער שימאנסקי צו עפענען א צייכען-שולע אין לאדז.

— (י) ווי מיר דערוויסען זיך, וועט ביי'ם „רויטען קרייץ" אין גיכען געגרינדעט ווערען א כירורגישע אבטהיילונג מיט א מאדערנעם רענטגען-קאבינעט. די נייע אבטהיילונג וועט קאסטען 5000 רובל.

— (ג) לויט די אפיציעלע ביכער פון רב'ס קאנצעלאריע איז צוזעהען, אז אין פערלויף פון לעצטען יאהר זענען אין לאדז געבוירען געווארען 3770 יודישע קינדער, צווישען די געבוירענע געפינען זיך ביז 60 פראצענט מיידלעך. חתונות זענען אין פערלויף פון יאהר פארגעקומען אין לאדז און פון לאדזער אויעזד 1245. געשטארבען פאר'ן לעצטען יאהר 2278 יודען.

— דער פעטריקאווער גובערנאטאר האט נישט ערלויבט דעם היגען טעקסטיל-ארבייטער-פעראיין צו עפענען אן אבטהיילונג אין פאביאניץ.

— (י) פון לאדזער טעלעפאן טהיילט מען אונז מיט, אז צייטווייליג וועט מען קיין נייע אבאנענטען נישט אויפנעהמען ביז די נייע טעלעפאן-ארבייטען וועלען נישט דורכגעפיהרט ווערען.

— די פעטריקאווער גובערנסקע פערוואלטונג האט בעשטעטיגט דעם ביודזשעט פון לאדז אויף דער סומע פון 1,620,659 רובל הכנסות און 1,577,549 רובל אויסגאבען.

— ווי מען שמועסט, וועט דער פראיעקטירטער אקרוזשנאי סוד אין לאדז ערשט איינגעפיהרט ווערען נישט פריהער פון 1 יולי 1915.

— ווי מען מעלדעט פון פעטערבורג, וועט מען פון 1 יולי מאכען אין לאדז א נייעם מיראוואי סוד.

— היינט, זונטאג, ווערט געעפנט אין לאקאל פון מוזעאום פאר וויסענשאפט און קונסט א פלאקאטען-אויסשטעלונג.

— דאס קינעמאטאגראפען-טעאטער „ספינקס" (זיעלאנא 2) וועט נאך א גרינדליכען רעמאנט שוין די טעג געעפענט ווערען.

וועגען די פאלשע פרויען-העלדער.

(ג) ווי בעוואוסט זענען צולויב א פאלשע מעלדונג וואס דער שניידער ביבערנאל האט געמאכט אין היגען יודישען פרויען-שיץ-פעראיין, און ברעסטען ארעסטירט געווארען אלס פרויען-הענדלער: זיין שוואגער און שוועגערין מאטעלבוים און ב.'ס טאכטער יוטע אלס „פערפיהרטע". נאכדעם ווי מען האט פעסטגעשטעלט, אז די מעלדונג איז פאלש, האט מען די ארעסטירטע, וועלכע האבען זיך געפינען אין טורמע איניגע טעג, בעפרייט און זיי זענען אוועקגעפאהרען קיין לאנדאן. דורכ'ן רוסישען קאנסיל פערפיהרען די לעצטע איצט א פראצעס געגען זייער [illegible] שוואגער ב. וועלכער האט זיי געמאכט א שם אין דער גאנצער וועלט פאר פרויען-הענדלער.

די יעהרליכע גענעראל-פערזאמלונג פון „בקור חולים".

(ג) נעכטען אין אווענד איז אין איינגענעם לאקאל (אנדזשעיא 11) אין דער אנוועזענהייט פון העכער 50 מיטגליעדער, פארגעקומען די יעהרליכע גענעראל-פערזאמלונג פון פעראיין „בקור חולים". די פערזאמלונג ווערט געעפענט דורך ה' אדאלף ב. ראזענטאל.

נאכדעם, ווי די פערזאמלונג עהרט דורך אייפשטעהן דעם אנדענקען פון די פערשטארבענע פערוואלטונגס-מיטגליעדער יעקב פאפערנא און משה גראוועע ז"ל און די פערשטארבענע פעראיינס-מיטגליעדער, ווערט אלס פארזיצענדער געוועהלט ה' ד"ר האנדעלסמאן, וועלכער לאדעט איין אלס אסעסארען די ה"ה לאנדסבערג, כאווקין און פרעכנער, אלס סעקרעטאר ה' נ. קאלטאנסקי.

לויט'ן פארשלאג פון פארזיצענדען ווערט דער טעטיגקייטס-בעריכט נים פארגעלייענט, ווייל ער איז שוין די מיטגליעדער בעקאנט פון די געדרוקטע בעריכטע, וואס זענען צוגעשיקט געווארען.

ד"ר בעטע לענט פאר, אז אין „אוזדראוויסקא" זאלען קאסירט ווערען די צווייטע קלאסען און אז אלע קראנקע זאלען צאהלען פאר'ן קורירען זיך איין פרייז. נאך לענגערע דעבאטען ווערט דער פארשלאג אבגעווארפען.

דער טעטיגקייטס-בעריכט ווערט בעשטעטיגט מיט א דאנק דער פערוואלטונג פאר איהר ענערגישער ארבייט לטובת דעם פעראיין. די פערזאמלונג דריקט אויך אויס א דאנק ה' ב. וואקס פאר זיין בעטהייליגונג איינצופיהרען א ווינטער-כעזאן אין אוזדראוויסקא.

ה' העלמאן לענט פאר אויפצוהערען נעהמען פון די קראנקע פאר צעטלען צו דאקטוירים די 15 קאפ. געגען דעם טרעטען ארויס די ה"ה וואהל, נאווינסקי, ד"ר גאלדבלום און אנדערע, וועלכע ווייזען אן, אז ווען דאס נעהמען די 15 קאפ. זאלען אבגעשאפט ווערען וועט דער פעראיין שטארק בעלעסטיגט ווערען פון דער גרויסער צאהל ארימע לייט, וועלכע וועלען ביי יעדער קלייניגקייט פערלאנגען א דאקטאר זאגאר ווען דאס נויטיגט זיך נארנישט. ה' וואלאך לענט פאר אז אין „אוזדראוויסקא" זאל געבילדעט ווערען א ספעציעלע אבטהיילונג, אין וועלכער ס'זאלען זיך פאר א ביליגען פרייז קענען קורירען מענשען פון דער מיטעל-קלאס און די גאנץ ארימע זאלען פון צאהלען איינגאנצען בעפרייט ווערען. דער פראיעקט ווערט אבגעווארפען.

ד"ר בעטע'ס פארשלאג, אז די פערוואלטונג פון פעראיין זאל זיך אליין ענערגיש נעהמען דורכצופיהרען דעם פראיעקט וועגען אויסבויען א יודיש שפיטאל, ווערט דורך די פערזאמלטע איינשטימיג אנגענומען.

עס ווערט אויך אנגענומען דער פארשלאג צו בעשטימען ה' עזרא שיקער אלס עהרען-מיטגליעד פונ'ם פעראיין.

דער בודזשעט ווערט נאך לעבהאפטע דעבאטע בעשטעטיגט. דעריבער ווערט אויסגעדריקט דער וואונש, אז די פערוואלטונג זאל זיך בעמיהען צו בעקומען א גרעסערע סובסידיע פון דער גמינע און זאל זעהען, אז דער דעפיציט זאל וואס קלענער ווערען.

דאן טרעט מען צו צו די וואהלען, וועלכע געבען פאלגענדע רעזולטאטען: אין דער פערוואלטונג זענען צוגעוועהלט געווארען די ה"ה ב. וואקס, ה. העלער, ד. נאווינסקי, מ. א. פרוסאק, ה' וואלאזשינסקי, ח. ס. זאקהיים, דאבראניצקי, ל. לאנדסבערג און ע. רייכשטיין, אין רעוויזיאנס-קאמיסיע זענען אריין די ה"ה דירעקטאר זאנד, ס. ס. לאנדאו, א' אלף גאלדבערג, ס. בורזינער און ה' מיכאל קרישעק.

פאליטישע פראצעסן.

אין דער 4 קרימינאל-אבטהיילונג פון דער ווארשויער סודעבנע פאלאטע, וואס איז געקומען קיין לאדז איז בעטראכט געווארען דער פראצעס פון פעליקס פאסטוסיאק, 32 יאהר, וועלכער איז אנגעקלאגט געווארען פאר'ן געהערען צו „פ. פ. ס.". צום פראצעס זענען ארויסגערופען געווארען 12 עדות. דעם אנגעקלאגטען האט פערטהיידיגט דער אדוואקאט פיאטר קאהן. דאס געריכט האט דעם אנגעקלאגטען געפונען פאר שולדיג און איהם פערמשפט צו פערליערען אלע רעכט, צו 5 יאהר קאטארגע און שפעטער צו איבעריגער פערשיקונג.

— אין זעלבען געריכט איז אויך

צום אנדענקען פון א לאדזער קינסטלער.

צו דער צעהן-יעהריגער יאהרצייט פון שלמה נאבימאוויטש ז"ל).

א יאהר-צייט פון א גרויסער יודישער טראגעדיע.

נישט וועניג איז ביי אונז די צאהל פון אזעלכע טראגעדיעס.

גרויס איז די צאהל פון די דאזיגע בעשאדיגטע קינסטלער-נשמות, פון וועלכע די עפענטליכקייט ווייסט נישט.

איינער פון זיי איז אהן א ספק געוועזען דער פערשטארבענער שלמה נאבימאוויטש.

דאס איז געוועזען א וואונדער-קינד, א קונסטלער נשמה,

און א פיעלזייטיגער טאלאנט איז ער געווען, ער האט די געפיהלען פון זיין הארצען, דאס שטילע געבעט פון זיין נשמה אויסגעדריקט אין דיכטונג, און מוזיק און מאלעריי.

און אויף אלע געביטען — זיך אויסגעצייכענט.

נאר איהם איז בעשערט געווען אין לאדז געבוירען צו ווערען, אין לאדז נישט פון היינט, נאר פון דעמאלט, ווען לאדז האט זיך ערשט אנגעהויבען צו בויען אלס פבריק. די לופט איז דעמאלט פול געווען מיט קנעטש-אוי-שיט און נער האט מיט אזעלכע קינסטלער זיך אבגעגעבען.

אבער דאך האבען אלע געפיהלט, אז ער איז אנ'אנדערער, א גרעסער געשטאלטענדיגער מענש, און מען האט געוואוסט, אז דאס וואקסט א קינסטלער.

געבוירען און ערצויגען אין חסידישע עלטערען הויז פון ר' יהושע נאבימאוויטש. א יוד א חסיד און א היימער ארטאדאקס, האט ער דאך און זיין פרומער יונגער געהאט די געלעגענהייט צו בעקענען זיך מיט דער יודישער משכילים-וועלט, ווארום ר' יהונתן זיין פאטער איז א שטילער משכיל געווען. ער איז געווען דער ערשטער, וואס האט געהאלטען אין לאדז דעם „היום", „השחר", „הצפירה" א. אז. וו.

צו 8 יאהר האט דער יונגער שלמה שוין געהאט דורכגעלערנט א גרויסע צאהל פון העברעאישע ביכער.

די אויסערגעוועהנליכע פעהיגקייט פון דעם יונגעל האט ארויסגערופען די אויפמערקזאמקייט פון די שריפטשטעלער פסח רודערמאן, יהושע מזה און אנדערע און זיי האבען מיט איהם גערן געלערנט.

צו 11 יאהר, לערנענדיג אין קונסטשטאט-שולע האט ער געמאהלט דאס בילד פון ווילנער גאון און געמאכט א מאפע פון ארץ-ישראל אין די פרבייט איז געוועזען אזוי שיין, אז זי האט איבערראשט זיינע אלגעמיינע לעהרער.

צו יענער צייט האט ער אויך גענומען שרייבען ליעדער אין פראזע-זאכען.

אין דער זעלבער צייט האט ער זיך אויך אנגעהויבען צו אינטערעסירען מיט מוזיק און אויך דא ארויסגעוויזען אויסערגעוועהנליכע פעהיגקייטען.

ווען ער איז עלטער געווארען האבען זיך מיט איהם שטארק פעראינטערעסירט זיין פריינד חנוך פילובאווסקי ז"ל און דער מעהאיסטער קונסטלער שמואל הירשענבערג ז"ל.

דער טויט פון די לעצטע איז אויך געווען דער הויפט גרם, וואס דער בערימטער קינסטלער נאבימאוויטש ז"ל איז נישט בעוואוסט געווארען אין דער עפענטליכקייט.

שפעטער איז ער געפעהרליך קראנק געווארען און יאהרען לאנג געקרענקט. ער האט פערלוירען דעם מוט און דעם גלויבען אין זיך און אזוי איז ער ח' שבט תרס"ד אפגעשטארבען און קריינ פון זיינע פריינד און בעקאנטע.

צהרע זיין אנדענקען.

* * *

ווי מיר האבען געהערט איז צווישען זיינע געסטזינגע פערעהרער און פריינד געווארען א געדאנק צו גרינדען א לעגאט אויף זיין נאמען צום אנדענקען.

דאס וואלט געווען זעהר א פאסענדע טהאט, זאל וואכען דער לעגאט קראנקען אין די פעריאדי'שע נשמה, וועלכע איז אוועק פון דער וועלט און אזוי בעסטע יאהרען.

די שרעקליכע סודות.

א וועלט-שפאנענדער ראמאן פון לאדזער לעבען.

בעארבייט פון ל. שרייבער.

(297

147.

פון מיליאנער צום בעטלער.

וואס זשע איז געשעהן מיט פיש'ן? וואו איז ער אהינגעקומען? און ווי אזוי איז ער פערשוואונדען? איז ווירקליך געקומען דער שעף פון געהיים-פאליציי מיט זיין השערה?

אט ווי אזוי די זאך איז פארגעקומען:

פיש איז געזעסען אין זיין קאבינעט און געארבייט, אלס דער טעלעפאן האט אנגעקלונגען און אויף פיש'ס פראגע: „ווער רעדט?" — האט ער דערהערט בלאשקאווסקי'ס שטימע:

— הערר פיש אליין? גוטען אווענד, הערר פיש! עס רעדט בלאשקאווסקי.

— אה, גוטען אווענד, הערר פראפעסאר.

— מיך פרעהט זעהר, וואס איך האב אייך אין דער היים געטראפען, הערר פיש, איך האב געוואלט אבשטעלען צו אייך אויף א פיערטעל שטונדע.

— ביטע זעהר הערר פראפעסאר! איך ערווארט אייך מיט פערגניגען.

— נאר צי וועל אייך איך נים שטערען? דארפט איהר ניט פילייכט ארויסגעהן אין גאס?

— אה ניין, הערר פראפעסאר! איך האב גראד זעהר פיעל בעשעפטיגונג און בלייב א גאנצען אווענד אין שטוב.

— זיכער?

— גאנץ זיכער!

— אויסגעצייכענט! דאן בין איך אין פינף מינוט ארום ביי אייך. איך טעלעפאניר אייך גראד פון א קאפעע גאנץ נאהענט פון אייער הויז. אגב, זאגט מיר, ביטע, איז אויך הערר שורקע ביי זיך?

— יא, יא, אויך אין דער היים. ביטע זעהר, הערר פראפעסאר.

— איך קום גלייך! אויף וויעדערזעהן!

— אויף וויעדערזעהן! — פיש האט אבגעלעגט דאס טעלעפאן-רעהרעל און זיך וויעדער אוועק געזעצט צו זיין ארבייט, אום צו פערענדיגען ביז א פאסיגען ארט, איידער בלאשקאווסקי וועט אריינקומען.

— פערטיעפט אין דער ארבייט האט ער נישט בעמערקט, ווי די צייט געהט, און איהם האט זיך געדוכט, אז ס'איז בלויז איין מינוט פערביי, אלס אין טהיר האט זיך א לייכטער קלאפ דערהערט,

— ווער דארט? - האט פיש, נישט אומקוקענדיג זיך, געפרעגט מיט אנ'אונצופריעדענער שטימע, פארוואס מען שטערט איהם.

— סערו...—האט ער דערהערט א אויסרוף מיט אנ'איינגעהאלטענעם נאר איבערגעשראקענער שטימע.

— רושים! דו—האט פיש געפרעגט נאך אלץ אין זיין ארבייט פערטיעפט.

— סערו...—האט דער אריינגעקומענער לאקיי ארויסגערופען, און דאס מאל האט זיין שטימע געקלונגען נאך אנגסטפולער און אונרוהיגער.

— וואס איז געשעהן, רושים?—האט פיש ענדליך דעם קאפ אויפגעהויבען.

— סערו... פאליציי!...—האט דער דינער אויסגעשטאמעלט.

פיש איז האסטיג פון זיין ארט אויפגעשפרונגען. א סעקונדע האט ער אנגעקוקט דעם לאקיי, ווי ער איז געשטאנען פערטאפט און צעדרודערט.

רושים איז געווען אנ'אמעריקאנער, ער איז געווען דער איינציגער פון אלע פיש'ס אמעריקאנער דינעס-לייט, וועלכען פיש האט ארויסגעפיהרט פון אמעריקא, נישט ענטזאגט, נאר מיט זיך מיטגענומען. ער האט שוין געדינט ביי פיש'ן פיעל יאהרען און איז איהם געווען טריי איבערגעגעבען ווי א הונד. פיש האט דאס גוט געוואוסט און נישט איין מאל אויסגעפרובט רושים'ס טרייהייט. ער האט איהם געטרויט אזעלכע זאכען, וואס ער וואלט קיין אנדערען מענשען, פילייכט אפילו פריק'ן, נישט געטרויט.

— וואס האסטו געזאגט, רושים? וואס... פאליציי? — האט פיש געפרעגט אונרוהיג.

רושים האט ענדליך דעם אטעם איבערגענומען און דערציהלט קלערער:

— א פאליציי-אבטהיילונג פון א מאן זעקס ביז אכט האט פערנומען אלע איינגאנגען פון הויז און לאזט קיינעם נישט ארוים. דאס גאנצע הויז איז בעלאגערט.

— נאר וואס איז פלוצלונג געשעהן? צוליעב וואס?

— דאס ווייס איך נישט. קיין ערקלערונגען האבען זיי נישט געגעבען, נאר די איינגאנגען ווערען שטרענג געהיט.

פיש האט זיך פאר'ן קאפ א חאפ געטהון. ער האט גלייך דערשפירט, אז די לאגע איז געפעהרליך.

— דאך... וואס... וואס ווילען זיי? וואס זוכען זיי?

— איך ווייס נישט, מיט זיי זענען געקומען צוויי ציוויל-געקליידעטע העררען, וועלכע זענען אריין אין הערר'ן שורקע'ס קאבינעט.

— ווער זענען די צוויי העררען?

— איינער פון זיי איז א פרעמדער. ער שיינט צו זיין דער שעף פון פאליציי, ווייל ער האט ארויסגעגעבען די בעפעהלען, און אלע האבען איהם געפאלגט. דער צווייטער הערר אבער...

— נו, רושים, ווער איז דער צווייטער?

— דער צווייטער איז אייך גוט בעקאנט, סער. ער איז דא די טעג געווען, דאס איז דער מאלער, ווי הייסט ער עס גאר? מיר איז שווער צו געדענקען די פוילישע נעמען, דוכט זיך בלאשע... בלעשי... בלאסאוו...

— בלאשקאווסקי? דער מאלער בלאשקאווסקי? איז ער אלזא אויך געקומען צוזאמען מיט דער פאליציי? פילייכט איז ער ביזונדער געקומען?

— ניין, סער! זיכער צוזאמען! און דאן איז ער מיט'ן אנדערען הערר'ן אריין אין הערר'ן שורקע'ס קאבינעט.

— שוין לאנג?

— פילייכט איניגע מינוטען צוריק.

— וואס טהוען זיי דארטען?

— ווייס איך נישט. איך האב נאר געהערט, אז הערר שורקע האט זיי צוערשט אויפגענומען זעהר לוסטיג, נאר פלוצלונג גאנץ שטיל געווארען... דאן בין איך גלייך געלאפען אייך מעלדען, סער...

פיש האט מיט ביידע הענד זיך פאר'ן קאפ געהאלטען, זיינע אויגען האבען געקוקט מיט שרעק, זיין מוח האט געארבייט פיעבערהאפט. אין איין סעקונדע איז איהם אין מוח דורכגעפלויגען: בלאשקאווסקי... צוזאמען מיט פאליציי... בלאשקאווסקי האט רעקאמענדירט הוליאנסקי'ן... א נעץ...

ער האט זיך מאמענטאן געכאפט, וואס דא קומט פאר.

— נאר אויב אזוי... אויב אזוי בין איך דאך אריינגעפאלען... פערלארען...

ער האט זיך פלוצלונג אויסגעדרעהט. געעפענט א שופלאד און ארויסגענומען א רעוואלווער. ער האט האסטיג א קוק געטהון, צי ער איז געלאדען, דאן האט זיין האנד איין מינוט א ציטער געטהון, און דאן האט ער זיך בעשלאסען און דעם רעוואלווער צום שלייף צוגעלעגט.

נאר אין דעם זעלבען אויגענבליק האט איהם עמיץ פון האנד דעם רעוואלווער ארויסגעכאפט. דאס איז געווען רושים.

— אט נאטשעם ווילען, סער! וואס ווילט איהר טהון? כל זמן איך לעב, וועט איהר אזא זאך נישט בעגעהן! — האט דער טרייער דינער אויסגערופען מיט א פעסטער שטימע.

(פארזעצונג קומט.)

בעטראכט געווארען דער פראצעס פון וולאדימיר דאווטשעליוק, 21 יאהר, אנטאן קויפמאי, 19 יאהר, פיאטר פענטקאווסקי, 20 יאהר, און עדוארד פראכניאק, 24 יאהר. אלע זענען אנגעקלאגט געווארען פאר געהערן צו „פ. פ. ס." און פאר דורכפיהרען איניגע רעוואלוציאנערע אקטען. דאס געריכט האט ארויסגעטראגען זיין אורטהייל, לויט וועלכען עדוארד פראכניאק איז פער־משפט געווארען צו 5 יאהר קאטארגע און צו אייביגער פערשיקונג קיין סיביר; די אנדערע אנגעקלאגטע זענען פערמשפט געווארען צו אייביגער פערשיקונג קיין סיביר.

א קאמפף מיט באנדיטען.

(נ) פרייטאג אין אוונד בעת דער בעזיצער פון חזיר־האנדעל אויף זגערזשער 74 הערמאן דרעהעלד האט שוין געהאלטען ביי שליסען דאס געשעפט, זענען אריינגעקומען צוויי עלעגאנט־געקליידעטע יונגעלייט און פערלאנגט קאניאק. ד. האט זיי אנגעהויבען צו ווייזען פערשיידענע סארטען קאניאקס ער האט אבער באלד בעמערקט, אז אויפ'ן טיש פעהלען פיעל פלעשער. ער האט גענומען די „ארענטליכע" קונדען רעווידירען און האט טאקי געפונען די פלעשער קאניאק ביי זיי אין די טאשען. ד. האט געפרובט רופען פאליציי, איינער פון די יונגעלייט האט אבער ארויסגעכאפט א רעוואלווער און גענומען כטראשען ד.'ן מיט'ן טויט. דער לעצטער היט זיך אבער נישט אבגעשראקען, געכאפט א פלאש און איינעם פון די באנדיטען געקלאפט דעם קאפ. דער צווייטער מיט'ן רעוואלווער האט זיך בעצייטענס ארומגעזעהען און איז ארויסגעשפרונגען פון פענסטער און פערשוואונדען. דער ערשטער האט ד.'ען מיט א מעסער שווער פערוואונדעט און אלייין אויך ארויס א פערוואונדעטער. שפעטער איז אנגעקומען פאליציי וועלכע האט דעם פערוואונדעטען באנדיט ארעסטירט און אבגעפיהרט אין ערשטען אומשאסטאק ער האט זיך ארויסגעוויזען פאר'ן בעקאנטען באנדיט סטעפאן בל אשטשיק, וואס איז ערשט אנטלאפען פון דער שעראדזער טורמע.

אין צוזאמענהאנג מיט'ן באנדיטען־קאמפף האט מען אויך ארעסטירט דעם סטרוזש פון זגערשער 76, ווייל ער האט נישט געהאלפען העלפען דעם באנדיט צו ארעסטירען.

א גרויסע קאסע־גנבה.

אין דער נאכט פון פרייטאג אויף שבת איז אין קאנטאר פון יוליוס קינדערמאנ'ס פאבריק (לאנקאווא 23) פארגעקומען א גרויסע און א דרייסטע קאסע־גנבה.

איניגע אומבעקאנטע קאסע־ברעכערס זענען אריין אין גארטען, וואס געפינט זיך אין שכנות פון דער פאבריק, אייסגעהאקט א לאך אין דער וואנד פון דער פאבריק און אזוי ארום צו צום קאנטאר, וואו זיי האבען אויפגעבראכען אנ'אייזערנע קאסע און צוגענומען 2000 ר' זילבער־געלד אין זעקלעך און 1200 רובל אין פאפיער־געלד. אבהוענדיג דאס שמיקעל „ארבייט" זענען זיי צוריק א־ויס דורכ'ן איינגענעם וועג, דורך וועלכען זיי זענען געקומען און נישט איבערלאזענדיג קיין שום שפורען, פערשוואונדען געווארען.

אדרייסטער באנדיטען־אנפאל

פרייטאג ביי טאג איז פארגעקומען א דרייסטער באנדיטען־אנפאל אויפ'ן אינקאסענט פון דער פירמע אדאם אסער, כאמועל ווינקלער.

ווען דער אינקאסענט איז ארויס פון זאכאדניא 66, וואו ער איז געווען נעשעפטליך, זענען צו איהם צוגעלאפען צוויי בעוואפענטע באנדיטען: זיי איהם סטראשענדיג מיט'ן טויט, פון זיין בוזים־קעשענע ארויסגעריסען א פארטפעל מיט 3,502 רובל און פערשוואונדען געווארען. ווינקלער האט געהאט אין א צווייטער קעשענע א טייסטער מיט 536 רובל, וואס איז ביי איהם גאנץ געבליבען.

ער האט נעמאכט א גוואלד, עס זענען זיך צוזאמענגעלאפען מענשען, פאליציי איז באלד אנגעקומען, נאר פון די דרייסטע באנדיטען איז קיין שום שפור נישט געווען.

צוגעגנב'עט א קינד.

(ג) פרייטאג בייטאג האט מען פון דער פרוי ווארושיצקא'ס פרעבעל־שולע (מיקאלאיעווסקא 20) ארויסגעגנב'עט דאס 6־יעהריגע יונגעל פון בעזיצער פון פאפיער־געשעפט אויף פעטריקאווער גאס י. ק. ווי מען רעכענט, האט דאס קינד צוגעגנב'עט א פרוי. וועגען דער גנבה פון קינד האט מען געמאלדען דער געהיים־פאליציי, וועלכע זוכט ענערגיש די גנב'טע מיט'ן געגנב'עטען קינד.

בעשווינדעלט און בערויבעוועט.

דער ארבייטער יוזעף קוראפאטווע איז אוועק אין מארק קויפען פאר זיין בעל־הבית א פערד און מיטגענומען 108 רובל. אויפ'ן מארק האט ער בעמערקט, ווי איינינע פערזאן שפיעלען אין דריי קארטען. ער איז צו זיי צוגעגאנגען און נענומען מיטשפיעלען. ער האט באלד פערשפיעלט איינינע רובל. ווען ער האט שוין געוואלט אוועקגעהן, זענען די שולערס אויף איהם אנגעפאלען און ביי איהם צוגערויבט דאס רעשט געלד. ער האט וועגען דעם גע־מאלדען דער פאליציי, וועלכע פיהרט אנ'אויס־פארשונג.

א דרייסטער באנדיטען־אנפאל אויף יודישע סוחרים.

(ש) אין דער נאכט פון דאנערשטאג אויף פרייטאג, זענען איינינע פערמאסקירטע און מיט רעוואלווערען און מעסערס בעוואפענטע באנדיטען אנגעפאלען אויף פערשיידענע פערזאנען, וואס זענען געפאהרען אויף דעם שאססע־וועג, וועלכער פיהרט פון נאווארדאמסק קיין פושעדבארזש.

די באנדיטען האבען פון 12 א זייגער ביי נאכט אן, אבגעשטעלט אלע פוהרען און קארעטעס, וועלכע זענען געפאהרען פון נאוואראדאמסק קיין פושעדבארזש און צוריק, די פאסאושירען אונטער דראהונגען ארויסגעשלעפט פון די קארעטעס, רעוויזירט יעדען בעזונדער, און צוגערויבט וואס עס האט זיך נאר געלאזט. אזוי ארום האט זיך די באנדיטען איינגעגעבען צו בערויבען ביי איינינע יודישע סוחרים אנ'ערך 1000 רובל מזומן געלד און זעהר פיעל ווערטפאלע חפצים; זיינגערלעך, רינגען א. ד. ג.

די „ארבייט" פון די באנדיטען האט זיך פערצויגען ביז 5 א זייגער פארטאגס, נאכדעם זענען זיי פערשוואונדען געווארען.

רעדאקטאר: י. אוגער.
ארויסגעבער: (ע. האמבורסקי.
(א. טענענבוים.

גרויסעס טהעאטער
דיר. י. זאנדבערג.

היינט זונטאג נאכמיטאג 3 א זייגער

ספעציעל פאר די שטודירענדע יוגענד נור איין נאכמיטאגס־פארשטעלונג.

גאסטראל פון'ם וועלטבעריהמטען יודישען רעכענמייסטער דער קעניג פון דער ציפער

אראגא

דאס רעטעניש פון'ם XX יאהרהונדערט.

אנפאנג פינקטליך האלב פיער נאכמיטאג.

אום צו געבען די מעגליכקייט די ברייטערע שיכטען פון'ם פובליקום דעם גרויסען רעכען־קינסטלער צו זעהען, האט די דירעקציאן בעשטימט זעהר ביליגע פרייזען פון 20 ביז 95 קאפ.

היינט אבענדס האלב 9 א זייגער א גרויסער גימנאסטישער אבענד איינגעארדנעט דורך דעם לאדזער יודישען טורן־ און ספארט־פעראיין מיט'ן אנטייל פון'ם טאמאשאווער, זגיערזשער און אנדערע ספארט־פעראיינען.

די איבעריגעבליבענע בילעטען בעקומט מען נור אין די קאסע פון'ם גרויסען טהעאטער.

מארגען מאנטאג, 15־טע פאפולערע פארשטעלונג פאר'ן האנדלונגקער־קלוב 6־טער גאסטראל פון'ם בעוואוסטען ענגלישען סטאר, דירעקטאר פון'ם לאנדאנער פאווילאן־טהעאטער

מר. מאררים וואקסמאן

ווערט אויפגעפיהרט צום צווייטען מאל אין רוסלאנד ז. ליבינ'ס בעוואוסטע פיעסע

דער טרוימער

די הויפטראלע „מאררים לאנדעס" — מר' מאררים וואקסמאן.

בילעטען ביי זעהר ביליגע פרייזען בעקומט מען ביז מאנטאג 5 א זייגער פארנאכט אין מאגאזין ביי ה' ליקירמאן, דזשעלנא 2, און אין קלוב זאוואדזקא 5.

אנאנס! בענעפיס

דינסטאג דען 21 יאנואר
3 פעברואר 1914 צום

פון'ם בעליעבטען ארטיסטען דעם נוטבעקאנטען כאראקטער־קאמיקער

מ. בולמאן

ווערט געשפיעלט צום ערשטען מאל אין רוסלאנד א גרויסע קאמישע אפערעטע וועלכע איז איינינע סעזאנען געשפיעלט געווארען דער שלאגער אין די גרעסטע אמעריקאנער טהעאטערען

„דער משוגענער קינסטלער"

די הויפט קאמישע ראלע „חיים ציפקעס" דער בענעפיציאנט. אין דער אפטערעקט ביי טהייליגען זיך דאס גאנצע פערזאנאל מיט אויסנאהמע. אויספיהרליכעס אין די פראגראמען.

בעמערקונג: יעדער אייןציגער וועלכער קויפט בילעטען בעקומט גראטיס א פאטאגראפיע אין פערשיידענע פאזען פון'ם בענעפיציאנטען אלס אנדענקען.

טעאטער „סקאלא"
דירעקציאן י. אדלער, ה. סטראצכי

היינט זונטאג ווערט געשפיעלט ווערען דאס בעריהמטע מייסטערווערק מיט אנטייל פר. עמיליע אדלער

טרילבי

אין 5 אקטען פון גר. גע, איבערזעצט דורך ש. קופערמאן (רעזשיס. דורך יוליוס אדלער).

— בילעטען שוין צו בעקומען. —

אנאנס! בענעפיס

מיטוואך דען (22) 4־טען פעברואר ווערט פארקומען דער בענעפיס פון דער טאלאנטפ. לער סוברעטען פר.

קאניעווסקא.

צוליעב די שווערע פרעבען פון דער פיעסע וואס האט געזאלט געהן, ווערט געשפיעלט ווערען די עפעקטפולע פיעסע

שערלאק האלמס

אין 4 אקטען איבערזעצט דורך קאפלאן. דעקאראטאר בלאך. דיריזשאר י. ווינאקור. נעשעפטס־פיהרער ס. קופרינאוו.

☞ אונווידערופליך נור נאך היינט און מארגען ביי ערמעסיגטען פרייזען. ☜

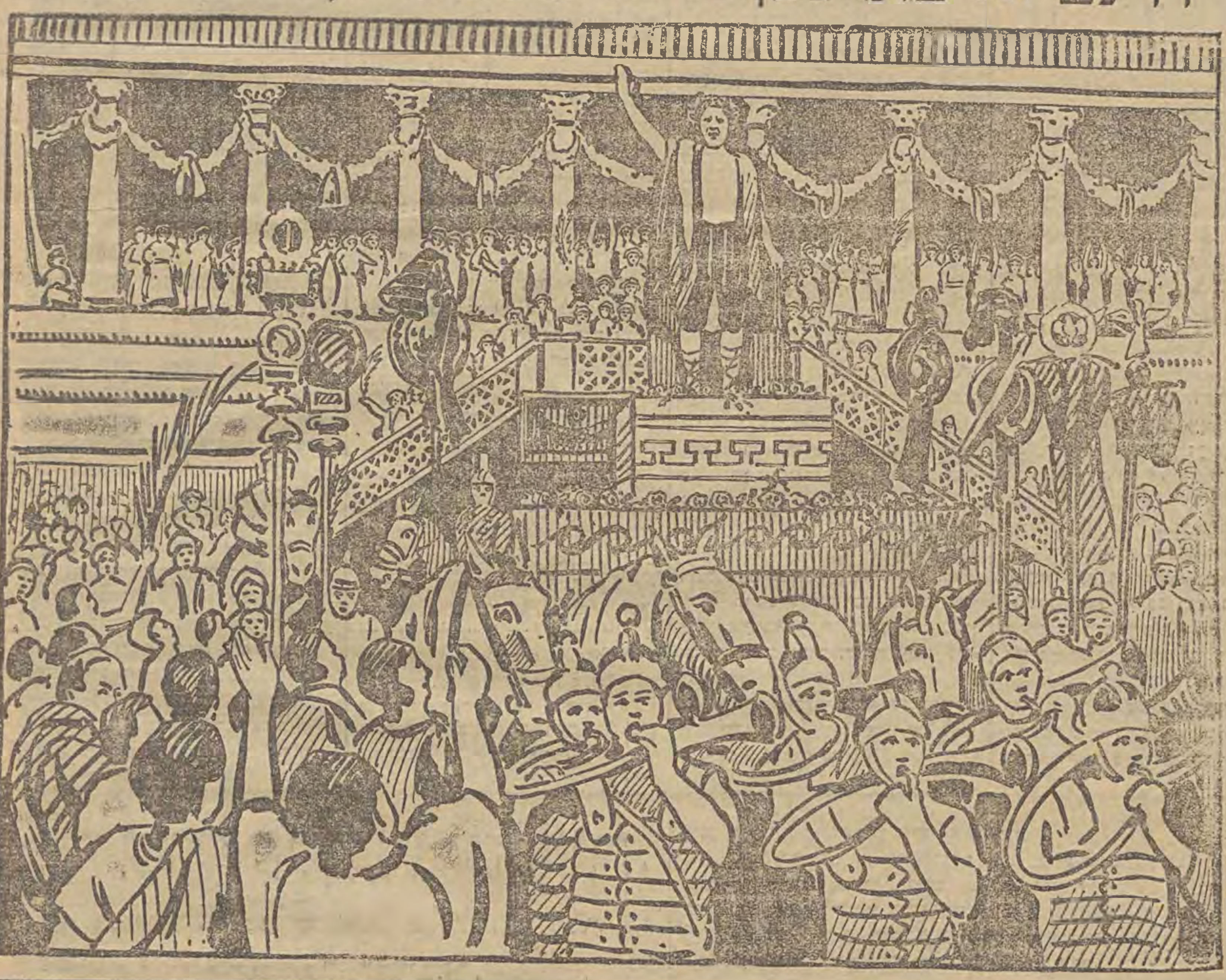

„דאס פילמוואונדער פון דער וועלט"

קלעאפאטרא

דאס געוואלדיגסטע היסטארישע פילמווערק אין 7 גרויסע אקטען. שפיעלדויער 2 שטונדע

אין

CASINO

און

ODEON

שטיינט איבער קוואוואדיס!
ניכט דאגעוועזענעס שוישפיעל!
גרויסארטיגע מערכענהאפטע אויסשטאטונג!
אינטערעסאנטע סצענען!
ענטראלט א שטיק פון דער וועלט־געשיכטע!
ווירקט בעצויבערענד, הינרייסענד!
דאס שענסטע וואס די קינעמאטאגראפיע געבען קאן!
אין לאנדאן, פאריז, בערלין איבער 300 מאל אויפגעפיהרט!

פערשטארקטער סימפאניע־ארקעסטער.

אנפאנג פון די פארשטעלונגען: טעגליך אום 3, 5, 7, 9 און 11 אוהר.

די פרייזען זענען: 40, 50, 60, 75, אין לאזשען 1 רובל.

פאבפארטום אונגילטיג.

4024 אלע לאדזער יודישע טישלער־מייסטער 2 2

ווערען געבעטען צו קומען דעם 1־טען פעברואר צו דער היינט זונטאג

פארוואהל־פערזאמלונג

וועלכע ווערט פארקומען אין לאקאל פון האנדלונגקער־קלוב (זאוואדזקא 5).

טאגעס־ארדנונג: 1) ערעפנונג פון דער פערזאמלונג, 2) א פארטראג איבער דעם צושטאנד פון טישלער־מייסטער לעבען, 3) אנטערקען קאנדידאטען צו דער פערוואלטונג און רעוויזיאנס־קאמיסיע און 4) פערשיידענעס. אנפאנג די פערזאמלונג פונקטליך 8 אוהר אבענד. אנמערקונג: די טישלער־מייסטער, וועלכע וועלען אויך בעבעטען ווערען צו קומען צו קיין איינלאדונגען דורך פאסט נישט ערהאלטען צו קומען צו דער פערזאמלונג.

העמארידען

היילט ראדיקאל און שנעל, שטעלט אב די בלוטונג

ראטעלין־העברא

ציפלעך וועלכע ענטהאלטען נור מיטלען פון נעוויקסע פריין 1.25

צו בעקומען אין אפטייקען און סקלאד־אפטעקעס. 5166 20 4

Dr. Trachtenherz
זאוואדזקא 6.
טעל. 34-76

געוו. אססיסטענט דער פעטערסבורגער ספעציעלען שטאדט שפיטעלע.

ספעציאל־ארצט פיר סיפיליס הויט וועגערישע קראנקהייטען אונד מענער־שוואכע. בעהאנדלונג נאך עהרליך האטא 606—914 היילונג מיט עלעקטריציטעט. שפרעכשטונדען פאן 8—2 און 9—6 דאמען פאן 4 ביז 5. בעזונדערע ווארטע־צימער. 1467

ד"ר זילבערשטראם
Dr. J. Silberstrom

ארדינ. אים אמבולאט. פון רויטען־קרייץ

12 זאוואדזקא 12

הויט געשלעכטס אונד וועגערישע קראנקהייטען. (בעהאנדלונג מיט עהרליך־האטא 914—606) ערצטליכע קאסמעטיק. (ענטפערנונג לעסטיגער הארע, פלעקען א. ז. וו. 12—2½ 5—8 זאנטאגס 11—4

מעבעל פון א סאלאן, שלאף און שפייז־צימער, אבריישהאלבער ביליג צו פערקויפען, וושעלאנא 10 וואהנ. 3, 4037 2 1

די שעהנסטע

קאליגראפישע קאנטארסקע שנעל־שריפט לערנט אויס דער בעריהמטער פר' קאליגראף ל. בערמאן, זאוואדזקא 19 אין 15 לעקציאנען, די ערגסטע צובראכענע האנדשריפט ווערט אויסגעבעסערט אויף דער שעהנסטער שריפט, וואס איז א ציהרונג פאר בוכהאלטעריע און קאררעספאנדענציע. דער פרייז איז זעהר ביליג: 1 שפראך—10 רובל, 2 שפראכען—18 ר' דער וואס צאהלט אין פאר 2 שפראכען לערנט איך ראנדשריפט אומזאנסט. געדענקט דעם אדרעס: זאוואדזקא 19, וו. 4.
4043 1

מעבעל

שלאפצימייר: בעטען, מאטראצען, גארדעראבען, וואש־טיש אונד נאכט־טישע. שפייזע צימער: קרעדענס, אטאמאנע, טיש, שטיהלע ווארד־אוהר. סאלאן־מעבעל: מאגאניע. קאבינעט. סקווערצאוא שטר. 5 וואהנונג 9.
3975 6 3

איהר זאלט וויסען

אז דאס בעסטע מעטאל־פוטץ־מיטעל הייסט „SIEGOLIN" אין שפאר־טראפ־פלאשען פערלאנגט איבעראל א פלעשעל צור פראבע אגענט ווערען געזוכט. אדר. לאגער פון „Siegolin" Srednia № 1. 3871

בייעראייגעפיהרונגען, נאכטרא־גונגען, אבשליסע, בילאנצען

איבערנימט ערפאהרענער עט געהיסענהאפטער בוכהאלטער צו מעסיגען האנאראר, זאוואדזקא 5 וואהנ. 7. 3897 10 9

דער מאדינ:ר רבי אין לאדז!

וואט איינינע טעג וויילט אין לאדז פאלודניאווא א № 4, וו. 4. 2 1 4039

אין סקלאד אפטעטשנע

10 זאוואדזקא 10 9949

בעקומט מען א זילערעס מיטעל געגען פערשטאפונג, איין גוטעס מיטעל געגען נערוועען און מענער־שוועכע, פלאסטער פאר פרויען, וועלכע ליידען אין פערהערטונג דער ברוסטען און געשווירע, זיך זעלבסט צו קורירען. א זילערעס מיטעל געגען הינער־אויגען ווי אויך געגען שמיטצען פון פים און הענר, א גוטעס מיטעל געגען ווערעם און מאטען צו פערטילגען. אויפ'ם לאגער אימער פרישע אויסלענדישע וואסערן אלע וארטען ביליג. טעגליך פרישען קעפיר צו קורירען, אויך גוטע געפאסטע אויסלענדישע בויכבינדען און גוטע געפאסטע ברוכבענדער

צו בעקומען ביי וואלמאן זאוואדזקא 10

אין סקלאד אפטעטשנע

עמפפעהלט פיר גאנצען ווינטער פרישען טראן. קינדער, וועלכע פערטראגען נישט קיין טראן ווירד דורך איין שמאקהאפטיגעס מיטעל ערזעצט.

פפאפנעהמאשינע

צום שטיקען געגען גארטנטיע פון 50 ר. אן פעטריקויער 165 מעלדפאן 12-33. 10-6 8725

צו פערמיעטען

ואפארט א 3 פענסטריגעס פראנטצימער מיט עלעקטרישע ליכט, געאייגנעט פאר אלעס פעטריקאווער 38. צו ערפאהרען דארט־זעלבסט ביים וועכטער. 10 1

מעבעל

אברייזהאלבער פערקויפע איך מיין מעבעל בעשטעהענד: שענק, בעטען מיט מאטראצען, לעדער־אטאמאנע, בעלגישער־שפיעגעל, אויסציעב־טיש, העננ־לאמפע, עכט־בראנזע, וואנדאוהר, אומי־וואלקע, בילדער א. ז. וו. שרעדניא 52 וו. 4. 954 3 3

העגדלער און גלאקענמאכער

קויפט נישט ביי די גאנז קיין האפער דען ביי מיר איז די ערשטע קוועלע פון פערשיידענע עלעקטרישע טאשענלאמפען וישארזוקעס, באטעריען, זאפאלניטשקעס, שטיינער, גלאקען, עלעקטעגנטע און וועקער־זייגערס צו בעוואהרען צו גלאקען־אנלאגען און נאך זעקטליכע ניהעטען פאר היטלאגוטים און ע. סטער, בעקומען זי נור ביי דער לאנגוועריג־טערענדער פירמא

עמנואל קאליסקי, פאלודניאווא 2
פראנט 1־טען שטאק. טעל. 16-51 3946

רימאראשעם

פיר עקקארד־ארבייט געזוכט. צו ערפאהרען פעטריקויער 68 וואהנ. 29. 508

פארמיערער,

וויא אויך רעפאזיטערער ווערדען געזוכט אין דער שטרומפף־פאבריק, דרעווגאווסקא 42. 4049

צור פערלאבונג מיינע שוועסטער
פעלא נאלדמאן
מיט ה' אבראם בערקענוואלד
גראטולירט הערצליכסט 4012
ישראל יוסף נאלדמאן.

מעבעל 4044

פון 3 צימער און קיכע, בעשטעהענד אויס שענק, בעטען מאטראצען, קרעדענץ, טיש, שטיהל, שפיגעל, אטאמאנע, שרייב־טיש, וואנדאוהר, וואשטיש. ווי אויך לאמפען, גארדינען, גראסאפאן מיט פליטען נאך א. ז. וו. צוליעב אבדייזע זא־פארט צו פערקויפען. אויף פאלודניאווא 24 וו. 1 אין מויער פארטער רעכטס.

איז פערלוירען געווארען א וועקסעל אויף 40 רובל אויסשטעלער רייזנהאלד פיצע, אררדע ד. נאהויז, זשירא ק. האפמאן. דער וועקסעל ווירד פיר אונגילטיג ערקלערט. אבצוגעבען ביי איטשע בענדער מסכאדניא 4 № 4 וו. 15. 4040

רושע אונד געשמאקע היימישע מיטאגע אויף פריהשטיק אונד אבענדברויט צו זעהר ביליגע פרייזען, חסכאדניא 56 ביי עזור ווינדהיים. 4021

קאלאשען

פיר דאמען און הערען פון 80 קאפ. ווי אויך קאמאשען (טוך־קאלאשען) פון 1 ר' 80 ק. אן צו בעקומען ביי א. ב. ליך נאוואקיעסקא 15, רעכטס ערשטער איינגאנג ערשטער שטאק, וואהנ. 9. 4020

Абрамъ-Манеля Симховъ Кохенъ потерялъ свой паспортъ, выдан. войтомъ гм. Казимиръ, Ново-александрiйск уѣзда, Любл. губ. Отдать въ полицiю. 4038 3 1

דר. ל. פריבולסקי
פאלודניאווא 2. טעל. 13-59.

ספעציאל־ארצט פיר הויט, וועגערישע און האאר־קראנקהייטען עט מענער־שוואכע אויף קאסמעטישע פעלער. בעהאנדלונג נאך עהרליך האטא 606 914 אהנע בערופס שטערונג. טריפער־היילונג מיט שפריצעוואניעס. היילונג מיט עלעקטריצטעט אונד ווייבראציאנס־מאסאזש. שפרעכשטונדען פון 9—1 אונד 4—6 פאר דאמען 5—6.

Dr. med. I. Izykson
ד"ר מעד. י. איציקסאן

אלעקסאנדראווסקא 87.
אינערע און קינדער־קראנקהייטען עמפפאנגט פון 10 ביז 12 פארמ. און 5 ביז 7 נאכמיטאג.

פון אויסלאנד צוריקגעקומען

דר. לעווקאוויטש

הויט וועגערישע בלאזען־לייד[illegible] מענער שוואכע. ביי סיפיליס 914—606 טריפער = היילונג אהן שפריצען (לויט א נייע מעטאדע) קאנאסטאנטינער שטר. 2 נעבען זגלער שפרעכשטונדען פון 9—1 אונד פון 5—6 נאכמ. דאמען פון 5—6.

Шлима Гольденбергъ потерялъ свой паспортъ, выдан. Чеханонцо, Гродн. губ. Отдать въ полицiю. 4041 3 1

Тип. М. Гамбурскiй и Ко., Лодзь, Петр. 16.

Редакторъ: И. Угеръ. Издатели: Э. Гамбурскiй, А. Тененбаумъ